

Съвет на
Европейския съюз

Брюксел, 23 януари 2023 г.
(OR. en)

5588/23

Междуетноституционално досие:
2023/0008(COD)

SOC 45
STATIS 5
CODEC 49

ПРИДРУЖИТЕЛНО ПИСМО

От: Генералния секретар на Европейската комисия, подписано от г-жа Martine DEPREZ, директор

Дата на получаване: 20 януари 2023 г.

До: Г-жа Thérèse BLANCHET, генерален секретар на Съвета на Европейския съюз

№ док. Ком.: COM(2023) 31 final

Относно: Предложение за РЕГЛАМЕНТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА относно европейската статистика за населението и жилищния фонд, за изменение на Регламент (ЕО) № 862/2007 и за отмяна на регламенти (ЕО) № 763/2008 и (ЕО) № 1260/2013

Приложено се изпраща на делегациите документ COM(2023) 31 final.

Приложение: COM(2023) 31 final

Брюксел, 20.1.2023 г.
COM(2023) 31 final

2023/0008 (COD)

Предложение за

РЕГЛАМЕНТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

относно европейската статистика за населението и жилищния фонд, за изменение на Регламент (ЕО) № 862/2007 и за отмяна на регламенти (ЕО) № 763/2008 и (ЕС) № 1260/2013

(текст от значение за ЕИП)

{SEC(2023) 38 final} - {SWD(2023) 11 final} - {SWD(2023) 12 final} -
{SWD(2023) 13 final} - {SWD(2023) 14 final} - {SWD(2023) 15 final}

ОБЯСНИТЕЛЕН МЕМОРАНДУМ

1. КОНТЕКСТ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО

- **Основания и цели на предложението**

Актуалните, надеждни, подробни и съпоставими европейски статистически данни са необходими за разработването и изпълнението на политики и дейности в полза на ЕС в областите, в които той разполага с компетентност, както е предвидено в членове 2 и 3 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС). Комисията наблюдава и докладва по отношение на демографското положение в ЕС в съответствие с член 159 от ДФЕС. От своя страна институциите на Съюза се нуждаят от точни и съпоставими данни за населението за административни и процедурни цели, например за гласуване с квалифицирано мнозинство в Съвета. Статистиката освен това допринася значително за публичните изследвания, като генерира идеи и предоставя информация на обществото за настъпващите промени. Оценките на населението са необходими и за получаване на статистически показатели на глава от населението. Статистиката за населението предоставя данни за демографските прогнози за дългосрочните икономически и бюджетни прогнози на ЕС, както и за икономическата и социалната политика и политиката на сближаване на Съюза като цяло. Освен това статистиката може лесно да се възприеме от обществеността, тъй като се описват факти и събития, които засягат всеки отделен човек.

В контекста на настоящата инициатива под европейска статистика за населението (ESOP) се разбира официална статистика на равнището на ЕС за населението, демографските събития и миграцията, както и различните показатели, основани на тази статистика. Евростат публикува статистически данни в тези области от 1960 г. насам, когато е въведено първото изследване на броя и структурата на икономически активното население в държавите членки към онзи момент. Оттогава статистическите данни за населението се изготвят главно чрез използване на резултатите от преките преброявания на населението и интерполиране на междинни периоди с информация за демографските изменения, получена от административните системи за гражданска регистрация (за ражданията, умираанията и миграцията). Текущото преминаване от традиционните преброявания на населението чрез посещения към комбинирани преброявания или дори към преброявания, изцяло основани на регистри, свежда до минимум тежестта на изготвянето на тази статистика за обществеността, като съставянето ѝ се основава главно на източници на административни данни.

До 2007 г. държавите членки предаваха всички данни за населението на доброволна основа. Това доведе до непоследователност и липса на пълнота и актуалност, както е видно от последната оценка на положение¹. Съгласно член 338 от ДФЕС законодателят се задължава да приема мерки за изготвяне на официална статистика, когато това е необходимо за политиките на Съюза. Понастоящем статистиката за населението се основава на правна рамка, приета между 2007 г. и 2013 г. На първо място, с Регламент (ЕО) № 862/2007² са установени изисквания за статистиката за миграцията в

¹ SWD(2023) 13.

² Регламент (ЕО) № 862/2007 на Европейския парламент и на Съвета от 11 юли 2007 г. относно статистиката на Общността за миграцията и международната закрита и за отмяна на Регламент (ЕИО) № 311/76 на Съвета относно изготвяне на статистика за чуждестранните работници ([ОВ L 199, 31.7.2007 г., стр. 23](#)).

съответствие с плана за действие за събиране и анализ на статистика на Общността в областта на миграцията³. Член 3 от регламента обхваща статистически данни за имиграцията към и емиграцията от териториите на държавите членки, включително миграционните потоци от територията на една държава членка към друга държава членка и миграционните потоци между държава членка и територията на трета държава, статистически данни за гражданството и държавата по рождение на лицата с обичайно местопребиваване на територията на държавите членки, както и статистически данни за придобиването на гражданство⁴. На второ място, с Регламент (ЕО) № 763/2008⁵ са установени общи правила за представяне на всеки десет години на изчерпателни данни от преброяването на населението и жилищния фонд в ЕС. По този начин се осигурява съставянето на подробни данни за предварително определени демографски, социални и икономически характеристики на хората, семействата и домакинствата, както и за жилищния фонд на национално, регионално и местно ниво. И накрая, с Регламент (ЕС) № 1260/2013⁶ са установени общите правила за европейските демографски данни, включително изискванията по отношение на данните за броя на населението към определени дати и основните демографски събития, като раждания и умираания. Съгласно Регламент (ЕС) № 1260/2013 държавите членки също така са задължени да предоставят на Комисията (Евростат) хармонизирани данни за общото население на национално ниво, които да се използват като тегловни коефициенти при гласуването с квалифицирано мнозинство в Съвета.

От оценката, извършена от Комисията, е видно, че настоящата правна рамка на трите горепосочени акта е подобрила значително европейската статистика за населението като цяло. Добавената стойност от ЕС е значително увеличена и всички политически и институционални нужди на ЕС в областта на статистиката за населението са удовлетворени. При оценката обаче се установи също така, че степента на относимост, съгласуваност, последователност и съпоставимост на данните и статистиката за населението в държавите членки е по-ниска и продължава да се понижава, което оказва отрицателно въздействие върху вземането на решения въз основа на тях. Ето защо е необходимо ново правно основание, което да осигури дългосрочна рамка за промените, необходими за по-нататъшното хармонизиране на европейската демографска статистика. Рамката следва също така да осигурява достатъчна гъвкавост, за да се адаптира по-добре към променящите се нужди на политиката и да се използват възможностите, произтичащи от новите източници на данни. Съществуват и потенциални възможности за административно опростяване и интегриране на процесите вместо настоящото фрагментарно състояние в тази област. Поради това настоящата инициатива е включена в работната програма на Комисията за 2022 г. като инициатива за регулаторна пригодност (REFIT).

³ Съобщение на Комисията до Съвета и Европейския парламент за представяне на план за действие за събиране и анализ на статистика на Общността в областта на миграцията ([COM\(2003\) 179](#)).

⁴ По този начин член 3 обхваща статистическите данни съгласно Регламент (ЕО) № 862/2007, които са свързани с демографските понятия за обичайно пребиваващото население, включително гражданите, и неговите промени в резултат на миграционните потоци. Тези статистически данни представляват важен елемент от демографския баланс, заедно със статистическите данни съгласно Регламент (ЕС) № 1260/2013. За разлика от тях членове 4—7 от Регламент (ЕО) № 862/2007 обхващат статистически данни за съдебни събития, свързани с убежище, законна и незаконна миграция на граждани от трети държави.

⁵ Регламент (ЕО) № 763/2008 на Европейския парламент и на Съвета от 9 юли 2008 г. относно преброяването на населението и жилищния фонд ([ОБ L 218, 13.8.2008 г., стр. 14](#)).

⁶ Регламент (ЕС) № 1260/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 20 ноември 2013 г. относно европейската демографска статистика ([ОБ L 330, 10.12.2013 г., стр. 39](#)).

Както се признава в оценката, статистическите данни за населението на ЕС, включително демографските и миграционните събития, както и информацията за семействата, домакинствата и жилищните условия, са от жизненоважно значение за разработването на политики, основани на факти. Висококачествената статистика за всички държави членки е от съществено значение за много области на политиката и инициативи на ЕС. Освен посочените по-горе дългогодишни случаи на употреба, в четири от шестте приоритета на Комисията за периода 2019—2024 г.⁷ са установени ясни нужди от специфични статистически данни за населението на ЕС като доказателствени данни за тези политики: *Европейски зелен пакт, утвърждаване на европейския ни начин на живот, нов тласък за европейската демокрация и икономика в интерес на хората*. В окончателните предложения на Конференцията за бъдещето на Европа⁸ също се посочва необходимостта от допълнителни усилия на ЕС за събиране на такива данни.

При оценката, подкрепена от консултациите със заинтересованите страни, също така бяха установени различни основни пропуски в настоящата статистическа рамка, особено недостатъчната географска и статистическа подробност и липсата на актуалност и на достатъчна честота на статистическите резултати. Констатациите от оценката бяха подкрепени по време на консултациите със заинтересованите страни, в които участваха институционални и други професионални потребители на равнището на ЕС и на други равнища. В оценката на въздействието вариантите на политиката по настоящата инициатива бяха оценени по отношение на способността им да запълнят тези пропуски. Настоящото законодателно предложение се основава на подробните констатации от оценката и оценката на въздействието, така че тези пропуски да бъдат отстранени по ефективен и пропорционален начин.

За да отговори на нововъзникващите нужди в областта на статистиката, през 2014 г. Комисията (Евростат) започна да модернизира социалната статистика с подкрепата на националните статистически институти (НСИ) на държавите членки. Това доведе до приемането под формата на Регламент (ЕС) 2019/1700⁹ на обща правна рамка за европейската статистика за лицата и домакинствата, основана на индивидуални данни, събрани чрез извадки за лицата и домакинствата. Тази рамка е от основно значение за полагането на солидни основи за събиране на данни от извадки на европейско равнище. Настоящата инициатива за европейска статистика за населението е вторият основен компонент от процеса на модернизация. Инициативата получи ранна подкрепа на високо равнище в Европейската статистическа система (ЕСС), изразена в Меморандума от Будапеща от 2017 г.¹⁰, в който се одобряват действия за гъвкав отговор на променящите се нужди, по-нататъшно хармонизиране на понятията и определенията и

⁷ https://ec.europa.eu/info/strategy/priorities-2019-2024_bg

⁸ Бъдещето на Европа: на пленарното заседание на конференцията беше постигнато съгласие по окончателен набор от предложения ([съобщение за медиите IP/22/2763](#)); вж. предложение 15 относно демографския преход, и по-специално точка 10.

⁹ Регламент (ЕС) 2019/1700 на Европейския парламент и на Съвета от 10 октомври 2019 г. за създаване на обща рамка за европейската статистика за лицата и домакинствата, основана на индивидуални данни, събрани чрез извадки, за изменение на регламенти (ЕО) № 808/2004, (ЕО) № 452/2008 и (ЕО) № 1338/2008 на Европейския парламент и на Съвета, и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1177/2003 на Европейския парламент и на Съвета и на Регламент (ЕО) № 577/98 на Съвета ([ОБ L 261, 14.10.2019 г., стр. 1](#)).

¹⁰

<https://ec.europa.eu/eurostat/documents/13019146/13237859/FINAL+Budapest+memorandum.pdf/96a6db89-1395-44a5-8a46-85e8c49d576c>

разширяване на годишното събиране на данни, включително данни за миграцията и подробни географски данни.

Въз основа на констатациите от оценката и оценката на въздействието настоящото законодателно предложение съдържа амбициозни елементи за укрепване на връзките между и обща съгласуваност на всички социални статистики на ЕС, основаващи се на лица и домакинства. Предложението съдържа разпоредби, насочени към разработване на хармонизирано определение на населението, основано на надеждни статистически понятия за всички резултати, и към улесняване на достъпа до наличните източници на данни, което ще подобри процесите на изготвяне и общото качество на социалната статистика. Предложението съдържа също така разпоредби за по-добро съгласуване на статистиката за населението и международната миграция със статистиката за административните и съдебните събития, свързани с убежището, законната и незаконната миграция, съгласно членове 4, 5, 6 и 7 от Регламент (ЕО) № 862/2007.

2. ПРАВНО ОСНОВАНИЕ, СУБСИДИАРНОСТ И ПРОПОРЦИОНАЛНОСТ

• Правно основание

Правното основание за настоящото предложение е член 338, параграф 1 от ДФЕС, който осигурява правното основание за европейската статистика. Европейският парламент и Съветът, като действат в съответствие с обикновената законодателна процедура, приемат мерки за изготвянето на статистически данни, когато това е необходимо за изпълнението на дейността на Съюза. В член 338 се определят изискванията към изготвянето на европейски статистически данни, като се посочва, че те трябва да отговарят на стандартите за безпристрастност, надеждност, обективност, научна независимост, рентабилност и поверителност на статистическата информация, без да се създават прекалени разходи за предприятията, органите или обществеността.

• Субсидиарност (при неизключителна компетентност)

ЕСС осигурява инфраструктура за статистическата информация. Системата е структурирана така, че да удовлетворява потребностите на множество ползватели в демократичните общества.

Един от основните критерии за качество, на които трябва да отговарят европейските статистически данни, е да бъдат съгласувани и съпоставими. Съпоставимостта е много важна за статистиката за населението и жилищния фонд поради своята решаваща роля в подкрепа на основаните на факти икономическа и социална политика и политика на сближаване. Държавите членки не могат да постигнат необходимата съгласуваност и съпоставимост без ясна европейска рамка, т.е. под формата на законодателен акт на ЕС, в който да са определени общите статистически понятия, формати за предоставяне на данните и изисквания по отношение на качеството.

Целта на предложеното действие не може да бъде постигната в задоволителна степен, ако държавите членки действат самостоятелно. Може да бъде предприето по-ефективно действие на равнището на ЕС чрез правен акт на Съюза, който гарантира съпоставимостта на статистическата информация в статистическите области, обхванати

от предложения акт. Самото събиране на данните може да се извършва от държавите членки.

- **Пропорционалност**

Предложението е в съответствие с принципа на пропорционалност, както е описано по-долу.

То ще гарантира качеството и съпоставимостта на европейските статистически данни, които се събират и съставят за населението и жилищния фонд, чрез прилагането на едни и същи принципи във всички държави членки. То също така ще гарантира, че европейската статистика за населението и жилищния фонд продължава да бъде относима и се адаптира, за да отговори на потребностите на ползвателите. Регламентът ще подобри разходната ефективност при изготвянето на статистическа информация, като същевременно отчита особеностите на статистическите системи на държавите членки.

В съответствие с принципа на пропорционалност предложеният регламент се ограничава до необходимия минимум за постигане на заложената в него цел и не надхвърля необходимото за постигането ѝ.

- **Избор на инструмент**

Предложен инструмент: регламент.

Като се вземат предвид целите и съдържанието на предложението, най-подходящият инструмент е регламент. Важни политики на ЕС, като например икономическата и социалната политика и политиката на сближаване, по своята същност зависят от съпоставими, хармонизирани и висококачествени европейски статистически данни за населението и жилищния фонд. Най-добрият начин те да бъдат осигурени е посредством регламенти, които са пряко приложими в държавите членки, поради което не е необходимо предварителното им транспониране в националното законодателство.

3. РЕЗУЛТАТИ ОТ ПОСЛЕДВАЩИТЕ ОЦЕНКИ, КОНСУЛТАЦИИТЕ СЪС ЗАИНТЕРЕСОВАНИТЕ СТРАНИ И ОЦЕНКИТЕ НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО

- **Последващи оценки/проверки за пригодност на действащото законодателство**

Като част от настоящата инициатива Комисията направи оценка на действащата правна рамка за европейската статистика за населението, състояща се от регламенти (ЕО) № 763/2008 и (ЕС) № 1260/2013 и член 3 от Регламент (ЕО) № 862/2007, както и на мерките за тяхното изпълнение. Положителното е, че от оценката стана видно, че настоящата правна рамка значително е подобрила европейската статистика за населението като цяло. Така например добавената стойност от ЕС се е увеличила значително и всички актуални нужди на политиката/институциите на ЕС в областта на статистиката на населението, известни преди предишната интервенция (около 2005 г.), са били удовлетворени. Настоящата правна рамка обаче има четири недостатъка, които са описани по-долу.

Един от недостатъците на настоящата правна рамка е, че тя **не осигурява изцяло достатъчно съгласувани, съпоставими и пълни статистически данни.**

Въпреки че рамката съдържа общи определения на ключови статистически понятия, при много от тях съществува степен на гъвкавост по отношение на начина, по който държавите членки ги прилагат. По-специално те прилагат три различни определения на понятието „демографска основа“ (обичайно местопребиваване, регистрирано местопребиваване, законно местопребиваване), които са разрешени, като понякога използват различни определения за различни набори от данни. В резултат на това степента на съпоставимост и съгласуваност на статистическите данни за населението от различните държави членки се понижава, което е в ущърб на добавената стойност от ЕС по отношение на събирането на данни.

Понастоящем някои пропуски в данните се запълват, като се използват данни, предоставени от държавите членки на доброволна основа. Поради това статистическите данни на равнището на ЕС са непълни и може да не са съгласувани със задължителните статистически данни. Предоставените на доброволна основа статистически данни са по-малко рентабилни от гледна точка на тяхната добавена стойност от ЕС и затова е необходимо и важно те да станат задължителни в бъдеще. Доброволното събиране на данни може да бъде полезно в началото, когато се разработват нови видове статистика, но за пълното им прилагане като официална европейска статистика е необходимо ясно правно основание.

Друг недостатък на настоящата правна рамка е, че тя **не осигурява достатъчна наличност на данни за населението от гледна точка на актуалността и честотата на публикуваните данни.**

Съществуващото законодателство обхваща само годишната демографска и миграционна статистика. Съгласно съществуващото законодателство повечето годишни набори от данни се предоставят само в рамките на 12 месеца от края на референтния период, а наборите от данни за десетгодишните преброявания се предоставят само в рамките на 27 месеца от края на годината на преброяването. Тази честота и съответните срокове остават под очакванията на ползвателите и не съответстват на националните статистически публикации или друго международно предаване на статистически данни в повечето държави членки. В рамките на съществуващото законодателство законовите срокове и честота не могат да бъдат подобрени, например за да се обхванат други многогодишни статистики за населението и жилищния фонд или статистики за населението за периоди под една година (т.е. съставяни повече от веднъж през дадена година), като например наскоро разработените статистики за прекомерната смъртност, дължаща се на COVID-19.

Друг недостатък е, че рамката **не обхваща характеристиките и подробните данни по теми или групи от населението, които са станали политически и социално значими** през последното десетилетие.

Това е така, защото съществуващото законодателство е съсредоточено върху нуждите от данни за политическите приоритети по времето, когато законодателството е било разработено. С течение на времето приоритетите се променят, в резултат на което наличните статистически данни за населението вече не обхващат адекватно значимите за политиката характеристики, теми или групи от населението. По-специално пропуските, установени по време на консултациите със заинтересованите страни, се

отнасят до характеристиките на политически значимите теми и групи. Примерите включват данни за жилищния фонд за целите на Европейския зелен пакт, мигрантите и мобилността в ЕС, градското/селското население и уязвимите малцинствени групи. Съществуват и пропуски, свързани с недостатъчното ниво на географска детайлност на статистиката, включително функционални типологии и географски обозначени данни за интегриране на градските и селските райони и трансграничен анализ.

И накрая, рамката **не е достатъчно гъвкава, за да се адаптира** към променящите се нужди на политиката или да даде възможност на държавите членки или на ЕС да използват нови източници.

Това е така, защото съществуващото законодателство не е достатъчно гъвкаво, за да може да се адаптира към новите нужди от статистическа информация. Новите източници на данни в държавите членки и на равнището на ЕС (по-специално административни данни, включително системи за оперативна съвместимост и частни данни) предлагат потенциални подобрения по отношение на разходите и актуалността, но настоящото законодателство не подкрепя тяхното приемане.

Накрая, при оценката бяха установени съкращения, свързани с REFIT, по отношение на спазването, прилагането и мониторинга. Това се дължи на факта, че действащото законодателство е разпределено в три правни акта, които не са били разработени заедно. Настоящото положение, при което държавите членки изготвят на доброволна основа множество, но непълни набори от данни (с висока, но не максимална степен на изчерпателност в различните държави членки), води до значително намаляване на ефективността на равнището на ЕС.

- **Консултации със заинтересованите страни**

В стратегията за консултации¹¹ са очертани профилите на основните заинтересовани страни в три основни групи (доставчици на изходни данни — като притежатели на административни данни и други подходящи източници на данни; изготвящи статистиката субекти — главно НСИ; и ползватели на статистиката) в дейностите по консултиране. Консултациите включваха обществени и целеви консултации, целеви семинари, консултации с експертни групи, интервюта с ключови заинтересовани страни и проучване на документи.

В консултациите със заинтересованите страни успешно участваха предвидените групи, с изключение на доставчиците на административни данни и медийните организации. Като се има предвид техническият характер на темата, цялостната ангажираност на респондентите беше сметена за достатъчна, за да бъде подкрепена паралелната оценка и оценката на въздействието на европейската статистика за населението.

По време на консултациите инициативата на Комисията бе подкрепена, като бе признато, че състоянието се е подобрило значително след предишната политическа интервенция в областта на демографията, международната миграция и населението, включително по отношение на събраните статистически данни за жилищния фонд. Същевременно бяха установени статистически пропуски и появата на нови статистически нужди, на които настоящата правна рамка не може да отговори.

¹¹ SWD(2023) 15; вж. фактологичния обобщаващ доклад на [„Споделете мнението си!“](#).

Всички заинтересовани страни потвърдиха необходимостта от планиране на подобрения в областта на статистиката, въпреки че невинаги бяха съгласни с равнището на амбиция на тези подобрения. Изготвящите статистика субекти бяха малко по-консервативни от ползвателите на статистиката по този въпрос.

Статистическите теми, приети като приоритетни от всички групи заинтересовани страни, бяха по-добра статистика за миграцията, по-висока степен на географска подробност и по-актуални и често предоставяни статистически данни. Всички заинтересовани страни признаха, че хармонизирането на демографската основа е много важно, но някои изготвящи статистиката субекти се противопоставиха на промяната.

Основните статистически теми, по които становищата на изготвящите статистиката субекти и ползвателите на статистиката се разминаваха, се отнасяха до данните за равенството и превръщането на съществуващото доброволно събиране на данни в задължително. В по-малка степен становищата на изготвящите статистиката субекти и ползвателите на статистиката се разминаваха по отношение на статистиката за жилищния фонд, законно предизвиканите прекъсвания на бременност и детската смъртност.

- **Събиране и използване на експертни становища**

Комисията редовно се обръща към съответните си експертни групи с искане за консултация и принос относно напредъка на оценката и оценката на въздействието. Комитетът на Европейската статистическа система¹² също се информира своевременно по отношение на напредъка. Трите експертни групи са следните (Регистър на експертните групи към Комисията¹³):

- работната група по преброяване на населението и жилищния фонд ([E01544](#)) и подгрупата към нея — работната група по бъдещето на преброяванията;
- работната група по статистика на населението ([E03076](#));
- европейските директори по социална статистика ([E01552](#)).

Комисията извърши паралелната оценка и оценката на въздействието с подкрепата на проучване на изпълнителя, извършено от ICF SA, Белгия. За целите на оценката помощното проучване предостави икономически анализ и анализ на субсидиарността, както и конкретни примери за определения, свързани с населението. За целите на оценката на въздействието проучването предостави количествен анализ на разходите и методологическа подкрепа за оценяване и класиране на вариантите на политиката. Изпълнителят също така подкрепи различни дейности за консултации със заинтересованите страни, включително открита обществена консултация, целенасочена консултация с НСИ и няколко тематични семинара с конкретни групи заинтересовани страни.

¹² Създаден с Регламент (ЕО) № 223/2009 на Европейския парламент и на Съвета.

¹³ <https://ec.europa.eu/transparency/expert-groups-register/screen/home?lang=bg>

- **Оценка на въздействието**

Оценката на въздействието на настоящата инициатива¹⁴, обсъдена от Комитета за регулаторен контрол на официално заседание на 16 март 2022 г., получи положително становище с резерви¹⁵. Преработен вариант на доклада за оценката на въздействието, в който са отстранени установените в становището недостатъци, беше одобрен от междуведомствената ръководна група на заседанието ѝ на 16 юни 2022 г.

Общата цел, определена в оценката на въздействието, е да се отговори по-добре на потребностите на ползвателите и да се модернизира и повиши относимостта, хармонизирането и съгласуваността на европейската статистика за населението. Тя може да бъде разделена на четири конкретни цели за преодоляване на посочените по-горе недостатъци, а именно:

- 1) осигуряване на пълна, съгласувана и съпоставима европейска статистика за населението и жилищния фонд;
- 2) осигуряване на актуални и често предоставяни статистически данни, за да се отговори на нуждите на ползвателите;
- 3) предоставяне на статистически данни, които са достатъчно изчерпателни по отношение на съответните теми и достатъчно подробни по отношение на характеристиките и разбивките;
- 4) насърчаване на правна рамка и рамка за събиране на данни, които са достатъчно гъвкави, за да се адаптират наборите от данни към променящите се нужди на политиката и да се използват възможностите, предоставяни от новите източници на данни.

Вариантите на политиката бяха разработени чрез групиране на подробни мерки на политиката, насочени към конкретните цели, в съответствие с четири характеристики: хармонизиране на статистиката, когато основният акцент е определянето на демографската основа; интегриране на статистическите процеси; статистически резултати; гъвкавост на рамката.

- Вариант А е базовият сценарий с отделни статистически процеси и законодателство, ограничено хармонизиране на определението за население и без нови статистически резултати.
- Основните характеристики на варианти Б.1 и Б.2 са подобряване, с нарастваща амбициозност, на статистическите резултати и гъвкавост на рамката, но ограничено хармонизиране на демографската основа.
- Варианти В.1 и В.2 са същите като Б.1 и Б.2, но с по-амбициозен опит за хармонизиране на демографската основа. Варианти В.2 и В.2 включват по-широкообхватно подобряване на статистическите резултати и гъвкавост на рамката, отколкото при варианти Б.1 и В.1.

¹⁴ SWD(2023) 11; SWD(2023) 12.

¹⁵ SEC(2023) 38.

- И накрая, варианти Г.1 и Г.2 включват пълно хармонизиране и значително подобряване на резултатите, както и достатъчна гъвкавост за бъдещото развитие на статистиката, за да се отговори на новите нужди. Вариант Г.2 включва и въвеждането на статистически регистър на населението във всички държави членки.

Разходите за всички варианти са определени количествено, доколкото е възможно, чрез следните критерии: i) нивото на хармонизиране на демографската основа; ii) подобряването на статистическите резултати; и iii) интегрирането на статистическите процеси чрез национални статистически регистри на населението. Накрая, ползите са описани подробно, но повечето от тях не може да бъдат изразени количествено поради това, че те са непреки или разпръснати в повечето случаи, и затова са оценени качествено.

Поради липсата на количествено изразени ползи не е възможно да се направи пряко класиране на вариантите. Качествената оценка на ефективността обаче показва, че нито един от вариантите не е очевидно по-рентабилен от другите. По-скоро те предлагат нарастващи ползи (пряко за ползвателите на статистиката и непряко за цялото общество) при нарастващи разходи (най-вече за изготвящите статистиката субекти, т.е. за националните системи за изготвяне на статистиката). Голямата разлика между изготвящите статистиката субекти и ползвателите на статистиката отразява това, тъй като първите се съсредоточават върху разходите, а вторите се интересуват повече от ползите. От оценката обаче ясно стана видно, че амбициозните действия за удовлетворяване на нуждите от данни за приоритетите на политиката на ЕС имат своята цена под формата на допълнителни ресурси, необходими на изготвящите статистиката субекти, които са значителни в сравнение с настоящите базови разходи (до около 10 % за вариант Г.2). По-специално само най-амбициозните варианти — Г.1 и Г.2 — съдържат широкообхватни мерки за удовлетворяване на нуждите в ключови области на политиката на ЕС, като например интеграцията на градските и селските райони, Европейския зелен пакт и основните права и недискриминацията. Освен това само вариант Г.2 включва статистически регистри на населението, за да се повиши ефективността на изготвянето на статистиката и по този начин да се подпомогне постигането на амбициозните цели за статистически резултати.

Следователно предпочитаният вариант като цяло е Г.2. Като най-амбициозен по отношение на статистическите резултати и гъвкавостта на рамката, той постига най-добър резултат благодарение на също толкова амбициозно опростяване и интегриране на системите за изготвяне на статистиката и устойчиво повишаване на ефективността в дългосрочен план. Въпреки това продължават да съществуват неясноти относно субсидиарността и пропорционалността, в допълнение към значителните разходи за адаптиране, свързани с въвеждането на оперативно съвместими статистически регистри на населението във всички държави членки. Поради тази причина един алтернативен (консервативен) подход, при който се предпочита вариант В.2, също би бил разумен, ако съображенията за пропорционалност и ефикасност на вариант Г.2 имат по-голяма тежест — това би било по-приемливо и за изготвящите статистиката субекти като основни заинтересовани страни по прилагането.

Най-забележителните отклонения на настоящото законодателно предложение от предпочитаните варианти в оценката на въздействието са намалената амбиция по отношение на данните за равенството и създаването на статистически регистри на населението в държавите членки. Що се отнася до последното, в оценката на

въздействието се споменават конкретни съмнения относно пропорционалността и субсидиарността на изискването за такива статистически регистри във всички държави членки. Следователно предложението следва по-скоро вариант В.2, т.е. съсредоточава се повече върху аспектите на статистическите инфраструктури, ориентирани към резултатите, без да се определят процедурни ограничения. Експертите от НСИ, с които бяха проведени консултации, също посочиха, че имат силно предпочитание към такъв подход, ориентиран към резултатите. С предложението все пак ще се укрепи правното основание и ще се насърчи разработването на новаторски решения, за да се даде възможност за споделяне на данни между държавите членки за решаване на трансгранични проблеми, свързани с качеството на свободното движение на гражданите на ЕС. По-специално технологиите за подобряване на неприкосновеността на личния живот се подкрепят изрично, за да се осъществи споделяне на данни в пълно съответствие със законодателството на ЕС за защита на личните данни (вж. „Основни права“ по-долу).

- **Пригодност и опростяване на регулаторната рамка**

Предпочитаните варианти Г.2 или В.2 вероятно ще доведат до известни икономии на разходи, свързани с REFIT, в резултат на опростяването, рационализирането и интегрирането на статистическите процеси. Опростяването се очаква най-вече при споделянето на данни между собствениците на изходни данни и НСИ, при регулаторното адаптиране към променящите се нужди от данни за НСИ и Евростат, както и при процедурите за предаване на данни от НСИ на Евростат. Ползвателите ще се възползват от опростен и централизиран достъп до статистически данни на уебсайта на Евростат.

В съответствие с предпочитания вариант В.2 в настоящото предложение не се изискват статистически регистри на населението, но се засилват правните и техническите предпоставки за споделяне на данни между държавите членки. Споделянето на данни чрез използване на съвременни технологии може да предложи по-ефективни и ефикасни решения за осигуряване на качеството на статистическите данни в дългосрочен план.

- **Основни права**

При оценката на въздействието се установиха два основни източника на потенциално непряко въздействие върху основните права. От една страна, различни групи от заинтересовани страни изразиха опасения по време на консултациите със заинтересованите страни относно възможните по-големи рискове за защитата на личните данни, свързани с подобрените и модернизирани статистически инфраструктури, които свързват ефективно всички видове съответни източници и дават възможност за споделяне на данни между държавите членки. От друга страна, повишената наличност и по-доброто качество на статистическите данни за социалните явления (включително по-добри данни за социално-икономическите характеристики на уязвимите групи или за основанията за дискриминация) биха подобрили политиките в областта на основните права.

Настоящото предложение взема предвид тези констатации, като предлага пропорционални и целенасочени подобрения на съответните статистически резултати, като същевременно се придържа към принципите и взема предвид правните последици

от законодателството на ЕС в областта на защитата на личните данни в регламенти (ЕС) 2016/679¹⁶ и (ЕС) 2018/1725¹⁷.

4. ОТРАЖЕНИЕ ВЪРХУ БЮДЖЕТА

Предложението не включва финансиране на редовни събирания на данни, но предвижда съфинансиране от ЕС на съответните опити за модернизация, включително пилотни проучвания и проучвания за осъществимост в държавите членки. Комисията (Евростат) също се ангажира да разработи сигурна инфраструктура за споделяне на данни. И накрая, човешките и оперативните (ИТ) ресурси на Комисията (Евростат) ще трябва да бъдат увеличени, за да могат да поемат по-голямото натоварване, свързано с регулаторната уредба, мониторинга и изготвянето на статистиката, в резултат на значително разширеното събиране на данни.

Цялостното финансово отражение на предложението е с неограничен срок на действие. Очакваното отражение върху бюджета през първите 10 години след влизането в сила на регламента са изложени в законодателната финансова обосновка.

5. ДРУГИ ЕЛЕМЕНТИ

- **Планове за изпълнение и механизъм за мониторинг, оценка и докладване**

Очаква се предложеният регламент да бъде приет от Европейския парламент и от Съвета през 2023 г., като мерките за изпълнение на Комисията ще бъдат приети скоро след това. Регламентът ще се прилага пряко във всички държави — членки на ЕС, без да е необходим план за изпълнение.

Очаква се държавите членки да започнат да предоставят данни на Комисията съгласно новия регламент през 2026 г.

В съответствие с оценката на въздействието изпълнението на приетия регламент ще подлежи на редовен мониторинг и оценка. Оценката на въздействието съдържа и мерки за мониторинг, включително предложения какви показатели да се използват.

- **Подробно разяснение на отделните разпоредби на предложението**

С предложения регламент се установява нова рамка за европейската статистика за населението и жилищния фонд. В него се посочва, че държавите членки трябва да предоставят статистически данни за 3 области (демография, жилищен фонд, семейства и домакинства), 11 свързани теми и 23 подробни теми, като се интегрират текущите статистически данни за демографията, миграцията и преброяванията. Те трябва да бъдат подкрепени от членове относно предмета, определенията, статистическата

¹⁶ Регламент (ЕС) 2016/679 на Европейския парламент и на Съвета от 27 април 2016 г. относно защитата на физическите лица във връзка с обработването на лични данни и относно свободното движение на такива данни и за отмяна на Директива 95/46/ЕО (Общ регламент относно защитата на данните) ([ОБ L 119, 4.5.2016 г., стр. 1](#)).

¹⁷ Регламент (ЕС) 2018/1725 на Европейския парламент и на Съвета от 23 октомври 2018 г. относно защитата на физическите лица във връзка с обработването на лични данни от институциите, органите, службите и агенциите на Съюза и относно свободното движение на такива данни и за отмяна на Регламент (ЕО) № 45/2001 и Решение № 1247/2002/ЕО ([ОБ L 295, 21.11.2018 г., стр. 39](#)).

съвкупност и статистическите единици, периодичността и референтните моменти, източниците на данни и методите за събирането им, включително специфични инструменти за повторното използване на източници на административни данни, статистическата поверителност, спецификациите за качество, споделянето на данни, пилотните проучвания и проучванията за осъществимост, както и потенциалния финансов принос.

Като ключов аспект на определенията, настоящото предложение има за цел да разреши установен при оценката структурен проблем в действащото законодателство: липсата на хармонизиране на определението за демографска основа. Новото предложение се основава на общо определение на населението, основано на статистическото понятие „обичайно местопребиваване“, без изключения по подразбиране. Освен това изрично се насърчават научните статистически методи за оценка (като „признаци за присъствие“ или „коефициент на престой“), за да се даде възможност за прилагане на определението, като се изхожда от източници на административни данни. Постигането на хармонизирано определение на населението, което се прилага правилно във всички държави членки, би подобрило значително съпоставимостта и съгласуваността на европейската демографска статистика в съответствие с предпочитаните варианти в оценката на въздействието.

Подробностите относно изискванията по отношение на данните ще бъдат определени в актове за изпълнение, но с предложения регламент се дава възможност за изменение на списъка с подробни теми, както и на тяхната периодичност и референтни моменти, с помощта на делегирани актове. С предложението също така се дава възможност да се реагира на предстоящи изисквания по отношение на данните с допълнително събиране на данни. Накрая, с предложения регламент се изисква да се провеждат пилотни проучвания и проучвания за осъществимост, когато е уместно, и се предлага потенциално съфинансиране за по-нататъшно модернизиране на системите за изготвяне на статистически данни и изпитване на нови теми. Тези изпълнителни и делегирани правомощия, предоставени на Комисията, както и възможността за провеждане на пилотни проучвания/проучвания за осъществимост, се предлагат, за да се запази известна степен на гъвкавост на новата рамка, така че да се удовлетворят новопоявили се нужди на ползвателите и да се използват възможностите, произтичащи от нови източници на данни, за по-дълъг период от време в бъдеще.

Освен това в член, специално посветен на споделянето на данни, се описва как поверителните данни могат да бъдат споделяни съгласно Регламент (ЕО) № 223/2009 на Европейския парламент и на Съвета¹⁸ за конкретните цели на статистиката за населението. От една страна предишният опит показва, че е необходимо трансгранично сътрудничество между отделните НСИ, основано на отделни записи, за да се решат ефективно въпросите, свързани със свободното движение на гражданите на ЕС. От друга страна с Регламент (ЕС) 2016/679 строго се ограничава споделянето на данни в този контекст въз основа на шест принципа, включително ограничение на целите, свеждане на данните до минимум, цялостност и поверителност. С цел да се даде възможност за ефективно споделяне на данни за целите на качеството в съответствие с

¹⁸ Регламент (ЕО) № 223/2009 на Европейския парламент и на Съвета от 11 март 2009 г. относно европейската статистика и за отмяна на Регламент (ЕО, Евратом) № 1101/2008 за предоставянето на поверителна статистическа информация на Статистическата служба на Европейските общности, на Регламент (ЕО) № 322/97 на Съвета относно статистиката на Общността и на Решение 89/382/ЕИО, Евратом на Съвета за създаване на Статистически програмен комитет на Европейските общности (ОВ L 87, 31.3.2009 г., стр. 164).

Регламент (ЕС) 2016/679, с настоящото предложение се изисква изпитване и използване на технологии за подобряване на неприкосновеността на личния живот, с които свеждането на данните до минимум се изпълнява на етапа на проектирането. Комисията (Евростат) трябва също така да създаде сигурна инфраструктура за улесняване на споделянето на данни, като същевременно гарантира техническата цялост и поверителността на обработването на данните.

И накрая частта от предложението за изменение на Регламент (ЕО) № 862/2007 има три различни цели:

- 1) да се намали статистическия му обхват чрез заличаване на член 3, като обхванатите от него статистически теми се преместват в новата рамка на ESOP;
- 2) да се добавят повече правни инструменти за статистическите органи относно своевременния достъп и повторното използване на източниците на административни данни за целите на посочения регламент, в съответствие с разширените инструменти, добавени към самото предложение за ESOP;
- 3) да се гарантира, че списъците на държавите и териториите, използвани за целите на посочения регламент, са хармонизирани със списъците, използвани в новата рамка за ESOP.

За да се осигури съгласуваност, Регламент (ЕО) № 862/2007 трябва да бъде изменен чрез предложението за ESOP, тъй като статистическите теми са преместени от този регламент в новата рамка за ESOP. Съществуват важни статистически и методологически причини за този подход:

- Понятието „миграция“, както понастоящем е обхванато от член 3, параграф 1, букви а)–в) от Регламент (ЕО) № 862/2007, се отнася за основното демографско понятие за хора, които се преместват да живеят в друга държава, т.е. част от потоците, които променят демографския баланс на дадена държава. Предложението за ESOP има за цел да въведе — за първи път — единно, съгласувано правно основание за всички елементи на демографския баланс. То следва да обхване всички потоци, включително основните демографски събития (раждания, умирация), но също така миграционните потоци и броя към определени дати — в смисъл на смяна на местопребиваването от една държава в друга.
- Понятието „придобиване и загуба на гражданство“, което понастоящем е обхванато от член 3, параграф 1, буква г) от Регламент (ЕО) № 862/2007, е статистическа тема, която по своята същност е тясно свързана с демографския баланс, тъй като допълва основните демографски събития с промените (входящи и изходящи потоци) на гражданското население, което пребивава в държавата.

Всички други изменения, предложени в Регламент (ЕО) № 862/2007 (промяна на заглавието, заличаване на параграфите за предмета в член 1 и на определенията в член 2), са следствие от стесненото приложно поле на посочения регламент.

Предложение за

РЕГЛАМЕНТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

относно европейската статистика за населението и жилищния фонд, за изменение на Регламент (ЕО) № 862/2007 и за отмяна на регламенти (ЕО) № 763/2008 и (ЕС) № 1260/2013

(текст от значение за ЕИП)

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взеха предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 338, параграф 1 от него,

като взеха предвид предложението на Европейската комисия,

след предаване на проекта на законодателния акт на националните парламенти,

като взеха предвид становището на Европейския икономически и социален комитет¹⁹,

като взеха предвид становището на Комитета на регионите²⁰,

в съответствие с обикновената законодателна процедура,

като имат предвид, че:

- (1) Европейската статистика за населението и жилищния фонд е необходима за разработването, изпълнението и оценката на политиките на Съюза, по-специално тези, които са насочени към демографските промени, екологичната и цифровата трансформация, насърчаването на енергийната ефективност, икономическото, социалното и териториалното сближаване и постигането на целите за устойчиво развитие от Програмата до 2030 г. на Организацията на обединените нации (ООН).
- (2) Статистическите данни за населението са важен знаменател за широк спектър от политически показатели и се използват като референтни в европейската статистика, по-специално за осигуряване на рамки на извадките за провеждане на представителни изследвания на лица и домакинства съгласно Регламент (ЕС) 2019/1700 на Европейския парламент и на Съвета²¹.

¹⁹ ОВ С , г., стр. .

²⁰ ОВ С , [...] г., стр. .

²¹ Регламент (ЕС) 2019/1700 на Европейския парламент и на Съвета от 10 октомври 2019 г. за създаване на обща рамка за европейската статистика за лицата и домакинствата, основана на индивидуални данни, събрани чрез извадки, за изменение на регламенти (ЕО) № 808/2004, (ЕО)

- (3) Съветът по икономически и финансови въпроси редовно предоставя мандат на Комитета за икономическа политика за оценка на дългосрочната устойчивост и качеството на публичните финанси въз основа на изготвяните от Евростат прогнози за населението. Прогнозите за населението се използват и за анализ на политиките в контекста на европейския семестьр. Комисията (Евростат) следва да разполага с всички необходими статистически данни за изготвянето и публикуването на прогнози за населението в съответствие с информационните нужди на Съюза.
- (4) В съответствие с член 175, параграф 2 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС) на всеки три години Комисията следва да внася доклад в Европейския парламент, Съвета, Икономическия и социален комитет и Комитета на регионите относно осъществения напредък в реализирането на икономическото, социалното и териториалното сближаване. За изготвянето на тези доклади и за редовното наблюдение на демографските промени и на евентуалните бъдещи демографски предизвикателства на териториите на Съюза са необходими регионални и местни данни, включително за различните видове територии, като гранични региони, градове и техните функционални градски зони, метрополни региони, селски региони, планински и островни региони.
- (5) Съгласно член 16, параграф 4 от Договора за Европейския съюз (ДЕС) квалифицираното мнозинство от членовете на Съвета трябва да се определя, наред с другото, въз основа на населението на държавите членки. За тази цел, съгласно член 4, параграф 1 от Регламент (ЕС) № 1260/2013 на Европейския парламент и на Съвета²² понастоящем държавите членки са задължени да предоставят на Комисията (Евростат) данни за общото население на национално ниво.
- (6) През 2017 г. Комитетът на европейската статистическа система (Комитет на ЕСС) одобри Меморандума от Будапеща, в който се посочва необходимостта от годишна статистика за броя на населението и някои социални, икономически и демографски характеристики на населението, както и от подобрена статистика за миграцията. Във връзка със спазването на принципите на равенство и недискриминация на гражданите във всички дейности и на правата на отделните граждани, залегнали в Хартата на основните права на Европейския съюз²³ и в членове 10 и 19 от ДФЕС, Съюзът се нуждае от надеждни и съпоставими статистически данни. В Регламент (ЕС) 2019/1700 е предвидена рамка за събиране на данни чрез извадки, която позволява да се събират данни за равенството и недискриминацията, доколкото това е възможно чрез извадки, и да се анализират някои аспекти на равенството и дискриминацията чрез съставяне на социално-икономически показатели и представяне на информация относно опита с дискриминацията. Освен това Агенцията на ЕС за основните права (FRA) и Европейският институт за равенство между половете (EIGE) провеждат специфични изследвания и специализирани проучвания, чрез които наличната статистика за равенството на равнището на ЕС може да бъде

№ 452/2008 и (ЕО) № 1338/2008 на Европейския парламент и на Съвета, и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1177/2003 на Европейския парламент и на Съвета и на Регламент (ЕО) № 577/98 на Съвета (ОВ L 261 , 14.10.2019 г., стр. 1).

²² Регламент (ЕС) № 1260/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 20 ноември 2013 г. относно европейската демографска статистика (ОВ L 330, 10.12.2013 г., стр. 39).

²³ ОВ С 202, 7.6.2016 г., стр. 389.

допълнително разширена. Бъдещото сътрудничество и координация между държавите членки, Евростат и тези агенции следва да бъдат засилени, за да се отговори на нарастващите нужди на ползвателите от надеждни и изчерпателни данни за равенството и разнообразието в Съюза.

- (7) За да се постигнат целите на Европейския зелен пакт, разработването и оценката на ефективни политики изискват подобрени статистически данни за енергопотреблението и енергийната ефективност на жилищния фонд, подробни географски данни за разпределението на населението, както и по-задълбочени проучвания на връзката между населението и жилищния фонд. По време на пандемията от COVID-19 се очерта нуждата от надеждни, често предоставяни и актуални статистически данни за умирианията в Съюза. Въпреки че нуждите от данни бяха удовлетворени чрез доброволно събиране на данни от държавите членки и предоставянето им на Комисията (Евростат), Съюзът се нуждае от адекватен механизъм за задължително събиране на такива данни в рамките на Европейската статистическа система (ЕСС) с необходимата честота, актуалност и степен на подробност.
- (8) На всеки десет години по предложение на Статистическата комисия Икономическият и социален съвет на ООН приема резолюции относно световното преброяване на населението и жилищния фонд и приканва държавите — членки на ООН, да провеждат преброявания на населението и жилищния фонд в съответствие с международните и регионалните препоръки и като поддържат целостта, надеждността, точността и стойността на резултатите от преброяванията на населението и жилищния фонд. Тези препоръки следва да бъдат взети предвид и при изготвянето на европейската статистика за населението и жилищния фонд.
- (9) С Регламент (ЕО) № 223/2009 на Европейския парламент и на Съвета²⁴ е установена рамка за разработването, изготвянето и разпространението на европейска статистика въз основа на общи статистически принципи. С този регламент се определят критерии за качество и той засяга необходимостта от това да се сведе до минимум тежестта върху респондентите на изследванията и да се допринесе за постигане на по-общата цел за намаляване на административната тежест. Новата правна рамка за европейската статистика за населението и жилищния фонд следва да прилага критериите за качество, определени в посочения регламент, и да улеснява намаляването на тежестта чрез ефективно и ефикасно повторно използване на наличните източници на данни, включително административни данни.
- (10) От оценката на съществуващите статистически данни²⁵ за преброяванията на населението и жилищния фонд в Съюза, статистическите данни за международните миграционни потоци, броя на мигрантите към определени дати и придобиването на гражданство и демографските статистически данни е видно,

²⁴ Регламент (ЕО) № 223/2009 на Европейския парламент и на Съвета от 11 март 2009 г. относно европейската статистика и за отмяна на Регламент (ЕО, Евратом) № 1101/2008 за предоставянето на поверителна статистическа информация на Статистическата служба на Европейските общности, на Регламент (ЕО) № 322/97 на Съвета относно статистиката на Общността и на Решение 89/382/ЕИО, Евратом на Съвета за създаване на Статистически програмен комитет на Европейските общности (ОВ L 87, 31.3.2009 г., стр. 164).

²⁵ SWD(2023) 13.

че действащата правна рамка, включваща регламенти (ЕО) № 862/2007²⁶, (ЕО) № 763/2008²⁷ и (ЕС) № 1260/2013 на Европейския парламент и на Съвета, е довела до значително общо подобрене на статистическите данни в сравнение с положението през 2005 г. без действащата правна рамка. Тази рамка обаче има потенциал за липса на съгласуваност и съпоставимост, който следва да бъде преодолян.

- (11) Променящото се демографско положение и неотдавнашните миграционни тенденции породиха изисквания за по-актуална, по-често предоставяна и по-подробна европейска статистика за населението, основните демографски събития и жилищния фонд, включително подробни данни по теми или групи, които са станали политически и обществено значими през последното десетилетие. Освен това действащата правна рамка не е достатъчно гъвкава, за да се адаптира към променящите се нужди на политиката и да позволи използването на нови източници на национално равнище и на равнището на Съюза. Освен това структурата на действащата правна рамка под формата на три отделни регламента, приети по различно време, е довела до вътрешни несъответствия в статистиката. И накрая, тъй като Регламент (ЕС) № 1260/2013 няма да бъде приложим, считано от 31 август 2028 г., е необходимо ново правно основание за демографската статистика, събирана съгласно този регламент. Поради това е необходимо настоящата правна рамка да бъде заменена с нова, по-съгласувана и по-гъвкава, която следва да измени съответните части на Регламент (ЕО) № 862/2007 и да отмени регламенти (ЕО) № 763/2008 и (ЕС) № 1260/2013.
- (12) Член 3 от Регламент (ЕО) № 862/2007 обхваща статистическите данни за държавата на гражданство и мястото на раждане на пребиваващото население (брой на мигрантите към определени дати), за промените в местопребиваването между държавите (международни миграционни потоци) и за придобиването на гражданство от пребиваващото население, докато другите статистически данни съгласно този регламент се отнасят до административните и съдебните процедури, свързани с имиграционното законодателство и международната закрила. Поради това статистическите данни по член 3 са тясно свързани и следва да съответстват на статистическите данни за пребиваващото население и неговите демографски промени, предоставени съгласно регламенти (ЕО) № 763/2008 и (ЕС) № 1260/2013. Следователно, за да се осигури вътрешна съгласуваност, тези статистически данни следва да бъдат интегрирани в единно правно основание, като се заличи член 3 от Регламент (ЕО) № 862/2007.
- (13) Бързо променящото се естество на някои характеристики на населението и жилищния фонд, по-специално във връзка с демографските и миграционните явления, и съответната необходимост от бързо насочване и адаптиране на политиките, означава, че е необходимо статистическите данни да бъдат налични своевременно скоро след референтния период. Поради това периодичността и актуалността на статистическите данни следва да бъдат осезаемо подобрени.

²⁶ Регламент (ЕО) № 862/2007 на Европейския парламент и на Съвета от 11 юли 2007 г. относно статистиката на Общността за миграцията и международната закрила и за отмяна на Регламент (ЕИО) № 311/76 на Съвета относно изготвяне на статистика за чуждестранните работници (ОВ L 199, 31.7.2007 г., стр. 23).

²⁷ Регламент (ЕО) № 763/2008 на Европейския парламент и на Съвета от 9 юли 2008 г. относно преброяването на населението и жилищния фонд (ОВ L 218, 13.8.2008 г., стр. 14).

- (14) С Регламент (ЕО) № 1059/2003 на Европейския парламент и на Съвета²⁸ се установява методология, основана на координатна мрежа, за определяне на териториални типологии въз основа на разпределението на населението по клетки от един квадратен километър. Регламент за изпълнение (ЕС) 2018/1799 на Комисията²⁹ като временно пряко статистическо действие, съпътстващо преброяването на населението и жилищния фонд през 2021 г., предоставя ключови резултати от преброяването в общоевропейска координатна мрежа от един квадратен километър. Правната рамка следва да гарантира непрекъснатото разпространение на географски обозначени статистически данни за населението, основани на координатни мрежи, и разширяването им до статистически данни за жилищния фонд.
- (15) Териториалните единици и статистическите координатни мрежи следва да се определят в съответствие с Регламент (ЕО) № 1059/2003.
- (16) По отношение на геокодирането на местоположение, следва да се използва координатна мрежа на тематично организирани статистически единици в съответствие с приложение III към Директива 2007/2/ЕО на Европейския парламент и на Съвета³⁰.
- (17) Настоящата правна рамка за европейската статистика за населението и жилищния фонд трябва да бъде актуализирана, за да се гарантира, че понастоящем отделните статистически процеси са адекватно интегрирани в обща рамка, която позволява на ЕСС да отговаря ефективно на новите информационни нужди на Съюза и да насърчава статистическите иновации. Статистическите резултати трябва да се подобрят, за да останат значими в условията на демографски, миграционни, социални и икономически промени в обществото.
- (18) Подобрената редовна (на годишна база и за периоди под една година) статистика за населението и жилищния фонд, основана на административни източници, следва да бъде допълнена с информация от координираните преброявания на населението и жилищния фонд в Съюза, които се провеждат на всеки десет години в съответствие с принципите и препоръките на ООН. Също толкова важно е, че преброяванията на населението и жилищния фонд предоставят единствена по рода си възможност официалната статистика да бъде видима, както по отношение на операциите, така и по отношение на резултатите.
- (19) Преброяванията на населението в Съюза следва да станат по-рентабилни чрез пълноценно използване на богатия набор от административни данни, налични в държавите членки, или чрез комбинация от различни източници, включително източници, свързани с интернет на нещата (IoT) и предоставянето на цифрови

²⁸ Регламент (ЕО) № 1059/2003 на Европейския парламент и на Съвета от 26 май 2003 г. за установяване на обща класификация на териториалните единици за статистически цели (NUTS) (ОВ L 154, 21.6.2003 г., стр. 1).

²⁹ Регламент за изпълнение (ЕС) 2018/1799 на Комисията от 21 ноември 2018 г. за започване на временно пряко статистическо действие за разпространение на избрани теми от преброяването на населението и жилищния фонд от 2021 г., геокодирани към координатна мрежа от 1 km² (ОВ L 296, 22.11.2018 г., стр. 19).

³⁰ Директива 2007/2/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 14 март 2007 г. за създаване на инфраструктура за пространствена информация в Европейската общност (INSPIRE) (ОВ L 108, 25.4.2007 г., стр. 1).

услуги. Те следва да се използват и за повторно установяване на демографската основа и да включват изследвания на обхвата на източниците на административни данни.

- (20) Държавите членки и Комисията (Евростат) следва да имат устойчив достъп до възможно най-широк набор от източници на данни, за да изготвят висококачествена и рентабилна европейска статистика за населението и жилищния фонд. Във връзка с това е изключително важно националните статистически органи да получават своевременно достъп и да могат незабавно да използват административните данни, притежавани от публичните администрации на национално, регионално и местно ниво, в съответствие с член 17а от Регламент (ЕО) № 223/2009. Например статистиката за енергийната ефективност на сградите може да се основава на административни данни, свързани с издаването на енергийни сертификати на сгради съгласно Директива 2010/31/ЕС на Европейския парламент и на Съвета³¹. Националните статистически институти също така трябва да участват във вземането на решения относно проектирането и преработването на съответните източници на административни данни, за да се гарантира, че те могат да бъдат допълнително използвани за съставяне на официална статистика.
- (21) През последните години бяха разработени всеобхватни бази данни и системи за оперативна съвместимост на равнището на Съюза, свързани с пребиваването, основните демографски събития, гражданството и миграционните и презграничните движения на населението, като например тези, създадени съгласно регламенти (ЕС) 910/2014³², (ЕС) 2018/1724³³, (ЕС) 2019/817³⁴ и (ЕС) 2019/818³⁵ на Европейския парламент и на Съвета. Те предоставят ценна информация, която може да бъде използвана повторно за съставяне и гарантиране на качеството на европейската статистика за населението и жилищния фонд.
- (22) Във връзка с това е важно да се даде възможност на Комисията (Евростат) да използва повторно тези данни само за статистически цели, като стриктно се прилагат правилата за защита на данните и неприкосновеността на личния живот, както е предвидено в Регламент (ЕС) 2018/1725 на Европейския

³¹ Директива 2010/31/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 19 май 2010 г. относно енергийните характеристики на сградите (ОВ L 153, 18.6.2010 г., стр. 13).

³² Регламент (ЕС) № 910/2014 на Европейския парламент и на Съвета от 23 юли 2014 г. относно електронната идентификация и удостоверителните услуги при електронни трансакции на вътрешния пазар и за отмяна на Директива 1999/93/ЕО (ОВ L 257, 28.8.2014 г., стр. 73).

³³ Регламент (ЕС) 2018/1724 на Европейския парламент и на Съвета от 2 октомври 2018 г. за създаване на единна цифрова платформа за предоставяне на достъп до информация, до процедури и до услуги за оказване на помощ и решаване на проблеми и за изменение на Регламент (ЕС) № 1024/2012, (ОВ L 295, 21.11.2018 г., стр. 1).

³⁴ Регламент (ЕС) 2019/817 на Европейския парламент и на Съвета от 20 май 2019 г. за създаване на рамка за оперативна съвместимост между информационните системи на ЕС в областта на границите и визите и за изменение на регламенти (ЕО) № 767/2008, (ЕС) 2016/399, (ЕС) 2017/2226, (ЕС) 2018/1240, (ЕС) 2018/1726, (ЕС) 2018/1861 на Европейския парламент и на Съвета и на решения 2004/512/ЕО и 2008/633/ПВР на Съвета (ОВ L 135, 22.5.2019 г., стр. 27).

³⁵ Регламент (ЕС) 2019/818 на Европейския парламент и на Съвета от 20 май 2019 г. за създаване на рамка за оперативна съвместимост между информационните системи на ЕС в областта на полицейското и съдебното сътрудничество, убежището и миграцията и за изменение на регламенти (ЕС) 2018/1726, (ЕС) 2018/1862 и (ЕС) 2019/816 на Европейския парламент и на Съвета (ОВ L 135, 22.5.2019 г., стр. 85).

парламент и на Съвета³⁶. Това следва да се прилага по-специално за статистическите данни, съхранявани в централното хранилище за докладване и статистика (ЦХДС), в съответствие с целта на ЦХДС, посочена в член 39, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2019/817, както и в член 39, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2019/818, и в съответствие с регламентите за създаване на системите, чиито статистически данни се съхраняват в ЦХДС. По-специално, като се има предвид, че ЦХДС трябва да предоставя междусистемни статистически данни и аналитични доклади за цели на политиката, за оперативни цели и за цели, свързани с качеството на данните, Комисията (Евростат) следва да си сътрудничи с Агенцията на Европейския съюз за оперативното управление на широкомащабни информационни системи в пространството на свобода, сигурност и правосъдие (eu-LISA), доколкото това е възможно, с оглед на предоставянето на необходимата европейска статистика.

- (23) Частните данни могат да подобрят обхвата, актуалността и капацитета за реакция при кризи в областта на европейската статистика за населението и жилищния фонд или да дадат възможност за статистически иновации. Такива данни могат да допълнят съществуващата демографска и миграционна статистика, да допринесат за статистически иновации и дори да послужат за изготвяне на ранни оценки. Националните статистически институти и други компетентни национални органи, както и Комисията (Евростат) следва да имат достъп до тези данни и да ги използват.
- (24) За да се гарантира съпоставимостта на европейската статистика за населението и жилищния фонд на равнището на Съюза, е от основно значение да се използват общи определения за населението и те да се прилагат по хармонизиран начин. С цел последователно, надеждно и рентабилно прилагане на единната хармонизирана демографска основа, като същевременно се гарантират актуални резултати, трябва да се прилагат статистически методи и техники за моделиране, като например „признаци за присъствие“ и „коефициент на престой“.
- (25) Държавите членки следва да предоставят своите данни и метаданни в електронна форма и в подходящ технически формат, който трябва да бъде осигурен от Комисията. Международните стандарти, като например инициативата за обмен на статистически данни и метаданни (Statistical Data and Metadata Exchange — SDMX), и статистическите или техническите стандарти, разработени в рамките на Съюза, като например стандартите за метаданни и валидиране или принципите на Европейската рамка за оперативна съвместимост, следва да се използват в степеня, в която са подходящи за европейската статистика за населението и жилищния фонд. Комитетът на ЕСС прие стандарти на ЕСС за метаданните и структурата на докладите за качеството в съответствие с член 12 от Регламент (ЕО) № 223/2009. Тези стандарти следва да допринесат за хармонизирането на осигуряването на качеството и докладването съгласно настоящия регламент и поради това следва да бъдат въведени.

³⁶ Регламент (ЕС) 2018/1725 на Европейския парламент и на Съвета от 23 октомври 2018 г. относно защитата на физическите лица във връзка с обработването на лични данни от институциите, органите, службите и агенциите на Съюза и относно свободното движение на такива данни и за отмяна на Регламент (ЕО) № 45/2001 и Решение № 1247/2002/ЕО (ОВ L 295, 21.11.2018 г., стр. 39).

- (26) Европейската статистика за населението и жилищния фонд следва да отговаря на критериите за качество, а именно: относимост, точност, актуалност и навременност, достъпност и яснота, съпоставимост и съгласуваност, посочени в Регламент (ЕО) № 223/2009. Това качество следва да се повишава в зависимост от нуждите на Съюза. Съответните резултати от оценката на качеството, извършена от Комисията (Евростат), следва да бъдат публично достъпни за ползвателите на статистиката. Достъпът до тези статистически данни следва да бъде свободен и лесен чрез базите данни на Комисията (Евростат) на нейния уебсайт и в нейните публикации.
- (27) Регламент (ЕО) № 223/2009 съдържа правила за предоставянето на данни от държавите членки на Комисията (Евростат) и тяхното използване, включително за предаването и защитата на поверителни данни. Мерките, предприети в съответствие с настоящия регламент, следва да гарантират, че поверителните данни се предоставят и се използват изключително за статистически цели в съответствие с членове 21 и 22 от същия регламент.
- (28) Комисията (Евростат) трябва да спазва статистическата поверителност на данните, предоставени от държавите членки съгласно Регламент (ЕО) № 223/2009. По отношение на статистическите данни за населението, събирани съгласно този регламент, следва да се разработи хармонизиран подход за осигуряване на високо качество на европейските агрегати и избягване на оповестяването на поверителни данни в статистическите резултати, като не се допуска, доколкото е възможно, премахването на данни.
- (29) Наличните на национално ниво източници на данни невинаги са в състояние да обхванат точно явленията, свързани със свободното движение на хора в Съюза, достъпа на лицата до трансгранични услуги, свързани с основни демографски събития, и упражняването на правата на лицата да купуват и притежават жилищни имоти, използвани като основно, ваканционно и второ жилище в целия Съюз. Съществуват също така асиметрии в двустранните миграционни потоци и трудности при измерването на групи от населението, например тези на мигрантите, бездомните хора или хората без гражданство. Ето защо споделянето на данни за целите на съставянето на статистически данни за населението и миграцията и осигуряването на тяхното качество следва да се засилят и да се разглеждат като още един източник на данни. Подобно засилено споделяне на данни може да обхване широк спектър от относими данни — от данни, които очевидно не позволяват пряко или непряко идентифициране на статистически единици, до данни, които потенциално подлежат на изискванията за статистическа поверителност. Държавите членки следва, в свой собствен интерес и в интерес на другите държави членки, да участват в дейности по споделяне на данни, включително в пилотни проекти за оценка на иновативни сигурни решения. Комисията (Евростат) следва също така да създаде сигурна инфраструктура за улесняване на това споделяне на данни, като осигури всички необходими гаранции.
- (30) Когато споделянето на данни води до обработване на лични данни съгласно Регламент (ЕС) 2016/679 на Европейския парламент и на Съвета³⁷ или

³⁷ Регламент (ЕС) 2016/679 на Европейския парламент и на Съвета от 27 април 2016 г. относно защитата на физическите лица във връзка с обработването на лични данни и относно свободното

Регламент (ЕС) 2018/1725, следва да се прилагат изцяло принципите на ограничение на целите, свеждане на данните до минимум, ограничение на съхранението и цялостност и поверителност. По-специално, механизмите за споделяне на данни, основани на технологии за подобряване на неприкосновеността на личния живот, които са специално разработени за прилагане на тези принципи, следва да се предпочитат пред прякото предаване на данни.

- (31) Споделянето на поверителни данни следва да се извършва само въз основа на искане, което обосновава необходимостта от споделяне на данните в съответствие с глава V от Регламент (ЕО) № 223/2009.
- (32) В по-дългосрочен план съвместните усилия в рамките на Европейската статистическа система за намаляване на трансграничните проблеми с качеството на статистиката, като например двойното отчитане на пребиваващи лица на Съюза, ползващи се от свободата на движение, следва да се възползват в максимална степен от единните цифрови идентификатори, установени на равнището на Съюза с Регламент (ЕС) № 910/2014.
- (33) Настоящият регламент не засяга действието на регламенти (ЕС) 2016/679 и (ЕС) 2018/1725 и Директива 2002/58/ЕО на Европейския парламент и на Съвета³⁸. В рамките на съответното им приложно поле последните регламенти се прилагат към обработването на лични данни съгласно настоящия регламент.
- (34) Европейската статистика за населението и жилищния фонд следва да се развива, за да се отчитат възникващите нужди от данни, произтичащи от променящите се политически приоритети, както и от промените в демографското, миграционното, социалното и икономическото положение в Съюза. Комисията (Евростат) следва да предприеме пилотни проучвания за оценка на осъществимостта на съответните адаптации по целесъобразност и следва да вземе предвид аспекти като разходите и административната тежест за държавите членки и наличието на подходящи източници на данни.
- (35) За да се вземат предвид демографските, икономическите и социалните тенденции, както и технологичното развитие, на Комисията следва да бъде предоставено правомощието да приема актове в съответствие с член 290 от ДФЕС с цел изменение на списъка, описанието, периодичността и референтните моменти на подробните теми, обхванати от европейската статистика за населението и жилищния фонд; да актуализира периодичността и референтните моменти в приложението към настоящия регламент и да уточнява допълнителната информация, която трябва да предоставят държавите членки. От особена важност е по време на подготвителната си работа Комисията да проведе подходящи консултации, включително на експертно равнище, и тези консултации да бъдат проведени в съответствие с принципите, заложи в Междунституционалното споразумение от 13 април 2016 г. за по-добро

движение на такива данни и за отмяна на Директива 95/46/ЕО (Общ регламент относно защитата на данните) (ОВ L 119, 4.5.2016 г., стр. 1).

³⁸ Директива 2002/58/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 12 юли 2002 г. относно обработката на лични данни и защита на правото на неприкосновеност на личния живот в сектора на електронните комуникации (Директива за правото на неприкосновеност на личния живот и електронни комуникации) (ОВ L 201, 31.7.2002 г., стр. 37).

законотворчество³⁹. По-специално, с цел осигуряване на равно участие при подготовката на делегираните актове, Европейският парламент и Съветът получават всички документи едновременно с експертите от държавите членки, като техните експерти получават систематично достъп до заседанията на експертните групи на Комисията, занимаващи се с подготовката на делегираните актове.

- (36) В съответствие с Финансовия регламент, Регламент (ЕС, Евратом) № 883/2013 на Европейския парламент и на Съвета⁴⁰ и регламенти (ЕО, Евратом) № 2988/95⁴¹, (Евратом, ЕО) № 2185/96⁴² и (ЕС) 2017/1939⁴³ финансовите интереси на Съюза трябва да бъдат защитени чрез пропорционални мерки, включително мерки, свързани с предотвратяването, разкриването, коригирането и разследването на нередности, включително измами, възстановяването на загубени, неправомерно изплатени или неправилно използвани средства и, когато е целесъобразно, налагането на административни санкции. По-специално, в съответствие с регламенти (Евратом, ЕО) № 2185/96 и (ЕС, Евратом) № 883/2013 Европейската служба за борба с измамите (OLAF) има правомощието да извършва административни разследвания, включително проверки и инспекции на място, с цел установяване наличието на измама, корупция или друга незаконна дейност, засягаща финансовите интереси на Съюза. В съответствие с Регламент (ЕС) 2017/1939 на Европейската прокуратура са предоставени правомощия да извършва разследване и наказателно преследване за престъпления срещу финансовите интереси на Съюза, както е предвидено в Директива (ЕС) 2017/1371 на Европейския парламент и на Съвета⁴⁴. В съответствие с Финансовия регламент всички лица или субекти, получаващи средства от Съюза, трябва да оказват пълно съдействие за защита на финансовите интереси на Съюза, да предоставят правата и достъпа, необходими на Комисията, на OLAF, на Сметната палата и, по отношение на държавите членки, участващи в засилено сътрудничество съгласно Регламент (ЕС) 2017/1939, на Европейската прокуратура, и да гарантират, че всички трети лица, участващи в изпълнението на средства на Съюза, предоставят равностойни права.
- (37) С цел да се осигурят еднакви условия за прилагане на настоящия регламент, на Комисията следва да бъдат предоставени изпълнителни правомощия за определяне на изискванията по отношение на данните и метаданните, техническите формати и процедурите за предоставяне на данните и метаданните,

³⁹ ОВ L 123, 12.5.2016 г., стр. 1.

⁴⁰ Регламент (ЕС, Евратом) № 883/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 11 септември 2013 г. относно разследванията, провеждани от Европейската служба за борба с измамите (OLAF), и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1073/1999 на Европейския парламент и на Съвета и Регламент (Евратом) № 1074/1999 на Съвета (ОВ L 248, 18.9.2013 г., стр. 1).

⁴¹ Регламент (ЕО, Евратом) № 2988/95 на Съвета от 18 декември 1995 г. относно защитата на финансовите интереси на Европейските общности (ОВ L 312, 23.12.1995 г., стр. 1).

⁴² Регламент (Евратом, ЕО) № 2185/96 на Съвета от 11 ноември 1996 г. относно контрола и проверките на място, извършвани от Комисията за защита на финансовите интереси на Европейските общности срещу измами и други нередности (ОВ L 292, 15.11.1996 г., стр. 2).

⁴³ Регламент (ЕС) 2017/1939 на Съвета от 12 октомври 2017 г. за установяване на засилено сътрудничество за създаване на Европейска прокуратура (ОВ L 283, 31.10.2017 г., стр. 1).

⁴⁴ Директива (ЕС) 2017/1371 на Европейския парламент и на Съвета от 5 юли 2017 г. относно борбата с измамите, засягащи финансовите интереси на Съюза, по наказателноправен ред (ОВ L 198, 28.7.2017 г., стр. 29).

както и съдържанието и структурата на докладите за качеството. Тези правомощия следва да бъдат упражнявани в съответствие с Регламент (ЕС) № 182/2011 на Европейския парламент и на Съвета⁴⁵.

- (38) Когато прилагането на настоящия регламент или на приетите в съответствие с него делегирани актове и актове за изпълнение изисква значителни адаптации в националната статистическа система на дадена държава членка за предоставяне на данни с периодичност, по-малка от 10 години, Комисията следва да може, в надлежно обосновани случаи и за ограничен период от време, да предоставя дерогации на съответните държави членки.
- (39) Доколкото целта на настоящия регламент, а именно систематичното изготвяне на европейска статистика за населението и жилищния фонд, не може да бъде постигната в достатъчна степен от държавите членки, а от съображения за съгласуваност и съпоставимост може по-добре да се постигне на равнището на равнището на Съюза, Съюзът може да приеме мерки за постигане на тази цел в съответствие с принципа на субсидиарност, уреден в член 5 от ДЕС. В съответствие с принципа на пропорционалност, уреден в същия член, настоящият регламент не надхвърля необходимото за постигането на тази цел.
- (40) В съответствие с член 42, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2018/1725 беше проведена консултация с Европейския надзорен орган по защита на данните, който представи становище на [xxx] г.
- (41) Бяха проведени консултации с Комитета на Европейската статистическа система,

ПРИЕХА НАСТОЯЩИЯ РЕГЛАМЕНТ:

Член 1 *Предмет*

С настоящия регламент се установява обща правна рамка за разработването, изготвянето и разпространението на европейска статистика за населението и жилищния фонд.

Член 2 *Определения*

За целите на настоящия регламент се прилагат следните определения:

- 1) „гражданство“ означава специфичната правна връзка между дадено физическо лице и неговата държава, придобита по рождение или чрез натурализация,

⁴⁵ Регламент (ЕС) № 182/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 16 февруари 2011 г. за установяване на общите правила и принципи относно реда и условията за контрол от страна на държавите членки върху упражняването на изпълнителните правомощия от страна на Комисията (ОВ L 55, 28.2.2011 г., стр. 13).

независимо дали посредством декларация, избор, брак, осиновяване или по друг начин, в съответствие с националното законодателство;

- 2) „обичайно местопребиваване“ означава мястото, където дадено лице обикновено прекарва частта от деня, предназначена за почивка, независимо от временните отсъствия с цел развлечение, ваканция, посещения при приятели и роднини, работа, медицинско лечение или религиозно поклонение. Само следните лица се считат за обичайно пребиваващи в съответния географски район:
 - а) тези, които са живели в своето обичайно местопребиваване през по-голямата част от времето през дванадесетте месеца преди референтната дата, включително референтната дата; или
 - б) тези, които са пристигнали в своето обичайно местопребиваване през последните дванадесет месеца преди референтната дата, включително референтната дата, и които възнамеряват или за които се очаква да останат там през по-голямата част от времето за поне дванадесет месеца след пристигането им;
- 3) „признаци за присъствие“ означава всяка информация, свидетелстваща за действителното присъствие и обичайното местопребиваване на дадено лице на съответната територия. Те могат да бъдат получени от всеки подходящ източник или комбинация от източници, включително цифрови следи, които са свързани с лицето;
- 4) „коефициент на престой“ означава съотношението между броя на лицата, пристигнали на съответното място през избран период от време, които са останали на същото място в продължение на най-малко дванадесет месеца, и общия брой на лицата, пристигнали на същото място през същия период от време;
- 5) „международна миграция“ означава събитието, при което дадено лице установява обичайното си местопребиваване на територията на държава членка или на трета държава, след като преди това е имало обичайно местопребиваване в друга държава членка или трета държава;
- 6) „имигрант“ означава лице, което е участвало в международна миграция през референтния период, за да установи новото си обичайно местопребиваване в предоставящата данните държава;
- 7) „емигрант“ означава лице, което е участвало в международна миграция през референтния период, за да установи новото си обичайно местопребиваване извън предоставящата данните държава, след като преди това е имало обичайно местопребиваване в предоставящата данните държава;
- 8) „вътрешна миграция“ означава събитието, при което дадено лице променя обичайното си местопребиваване в рамките на територията на предоставящата данните държава;

- 9) „жилищно помещение“ означава временна или постоянна постройка, подслон или място за настаняване, в което пребивават едно или повече лица, независимо дали е проектирано или предназначено за обитаване от хора;
- 10) „конвенционално жилище“ означава помещение на определено място, което е предназначено за постоянно обитаване от хора, но не е предназначено за институционално или колективно настаняване;
- 11) „предназначена за обитаване сграда“ означава постоянна постройка, състояща се от едно или повече конвенционални жилища или предназначена за институционално или колективно настаняване;
- 12) „домакинство“ означава група от две или повече лица, които споделят жилищни помещения или други специфични ресурси; или отделно лице, което не е част от друго домакинство;
- 13) „семейство“ означава група от две или повече лица, които живеят в едно и също домакинство и които са свързани с произход, с брачно или регистрирано партньорство или с партньорство в съвместно съжителство;
- 14) „административни записи“ означава данни, генерирани от нестатистически източник, обикновено поддържан от публичен орган регистър, чиято основна цел не е предоставянето на статистически данни;
- 15) „област“ означава един или няколко набора от данни, които включват конкретни теми;
- 16) „тема“ означава съдържанието на информацията, която трябва да бъде събрана за статистическите единици, като всяка тема обхваща няколко подробни теми;
- 17) „подробна тема“ означава подробното съдържание на информацията, която трябва да бъде събрана за свързаните с дадена тема статистически единици, като всяка подробна тема обхваща една или няколко променливи;
- 18) „набор от данни“ означава статистически данни под формата на една или няколко променливи, организирани в структуриран вид;
- 19) „преброяване на населението и жилищния фонд“ означава подробните набори от данни и метаданни за десетгодишни периоди, които трябва да бъдат предоставяни съгласно настоящия регламент;
- 20) „статистическа единица“ означава един член на съвкупност от единици, а именно лица, предмети или събития, за които се събират данни и в крайна сметка се съставя статистика;
- 21) „променлива“ означава характеристика на статистическа единица, която може да приеме повече от една стойност от определен набор от стойности;
- 22) „разбивка“ означава предварително определен дискретен, изчерпателен и взаимно изключващ се набор от стойности, които могат да бъдат отнесени към променливи, характеризиращи статистическите единици;

- 23) „национално ниво“ означава на територията на дадена държава членка;
- 24) „регионално ниво“ означава ниво 3 по NUTS в съответствие с определеното в Регламент (ЕО) № 1059/2003;
- 25) „местно ниво“ означава нивото на местната административна единица (LAU) в съответствие с определеното в Регламент (ЕО) № 1059/2003;
- 26) „ниво на координатна мрежа“ означава статистическа координатна мрежа в съответствие с определеното в Регламент (ЕО) № 1059/2003;
- 27) „рамки“ означава всеки списък, материал или приспособление, които очертават и установяват елементите на целевата съвкупност. В зависимост от предназначението дадена рамка може да позволява достъп до и/или да осигурява допълнителни характеристики на елементите;
- 28) „референтна дата“ означава моментът във времето, за който се отнасят статистическите данни;
- 29) „референтен период“ означава времевият интервал, за който се отнасят статистическите данни за събитията;
- 30) „референтен момент“ означава или референтна дата, или референтен период, в зависимост от това дали статистиката е за събития или за други статистически единици;
- 31) „метаданни“ означава информация, която е необходима за използването и тълкуването на статистически данни и която описва наборите от данни по структуриран начин;
- 32) „предварително проверени набори от данни“ означава набори от данни, проверени от държавите членки въз основа на договорени общи правила за валидиране;
- 33) „доклад за качеството“ означава доклад, предаващ информация за качеството на статистическия продукт или процес.

Член 3

Демографска основа

1. За целите на настоящия регламент демографската основа се състои от всички лица с обичайно местопребиваване в рамките на Съюза в определена териториална единица на държава членка на национално, регионално, местно ниво или ниво на координатна мрежа към референтната дата.
2. Демографската основа включва всички лица с обичайно местопребиваване, независимо от гражданството или от това дали лицето е или е било без гражданство, и независимо от това дали местопребиваването или престоят на лицето са разрешени или позволени от съответните органи.

3. Демографската основа изключва лицата с обичайно местопребиваване извън територията на държавата членка, независимо от мястото на раждане или гражданството и независимо от каквито и да е семейни, социални, икономически или имуществени връзки, които лицето може да има с държавата членка.
4. На лицата без обичайно местопребиваване се приписва като обичайно местопребиваване мястото, на което се намират към референтната дата.
5. Държавите членки прилагат определението за обичайно местопребиваване, посочено в настоящия регламент, за всички набори от данни, предоставяни на Комисията (Евростат) по силата на настоящия регламент и за национално, регионално, местно ниво и ниво на координатна мрежа.
6. При прилагането на определението за обичайно местопребиваване държавите членки използват:
 - а) един или комбинация от източниците на данни, изброени в член 9, параграф 1;
 - б) методи за оценка, като например „признаци за присъствие“ за коригиране на действителното присъствие на предполагаемото място на обичайно пребиваване през по-голямата част от времето през дванадесетте месеца, приключващи към референтната дата, и „коэффициент на престой“ за оценка на броя на лицата, които възнамеряват или за които се очаква да пребивават през по-голямата част от времето през дванадесетте месеца след пристигането им.

Член 4

Статистически единици

Статистиката съгласно настоящия регламент се съставя за следните статистически единици:

- а) лица;
- б) основни демографски събития;
- в) семейства;
- г) домакинства;
- д) предназначени за обитаване сгради, жилищни помещения и конвенционални жилища.

Член 5

Изисквания по отношение на статистическите данни

1. Европейската статистика за населението и жилищния фонд обхваща следните области:

- а) демография;
 - б) жилищен фонд;
 - в) семейства и домакинства.
2. Статистиката в областите, изброени в параграф 1, се организира в набори от данни съобразно темите и подробните теми, посочени в приложението.
3. На Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 17 за изменение на списъка с подробните теми от приложението. Делегираните актове се приемат най-малко дванадесет месеца преди началото на съответния референтен момент.
4. Когато упражнява правомощието си да приема делегирани актове съгласно параграф 3 от настоящия член, Комисията гарантира, че тези актове не налагат значителна и непропорционална тежест на държавите членки и на респондентите в изследването. Всяка нова подробна тема се оценява по отношение на нейната осъществимост чрез пилотни проучвания, провеждани от Комисията (Евростат) и държавите членки в съответствие с член 14.
5. Комисията приема актове за изпълнение за определяне на техническите характеристики на наборите от данни и метаданните, които трябва да се предоставят на Комисията (Евростат). В тези актове за изпълнение се посочват следните технически елементи, когато е целесъобразно:
- а) наименования на променливите, техническите им спецификации и разбивки;
 - б) подробни спецификации на статистическите единици и метаданни;
 - в) статистически класификации, които да се използват;
 - г) срокове за предоставяне;
 - д) технически формати на наборите от данни и предоставянето на метаданни;
 - е) съдържанието, структурата, периодичността, условията и сроковете за предоставяне на докладите за качеството, както и допълнителни спецификации, когато е необходимо и обосновано.

Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 18, параграф 2, най-малко дванадесет месеца преди началото на съответния референтен момент, с изключение на преброяването на населението и жилищния фонд, за което актовете за изпълнение се приемат най-малко двадесет и четири месеца преди началото на годината, в която попада референтната дата.

Член 6
Периодичност и референтни моменти

1. Държавите членки изготвят европейска статистика за населението и жилищния фонд на три месеца, на шест месеца, веднъж годишно и веднъж на няколко години, както и в рамките на преброяване на населението и жилищния фонд на десетгодишни периоди.
2. Годишите, завършващи на „1“, са референтните години за преброяването на населението и жилищния фонд на десетгодишни периоди.
3. Годишите, завършващи на „1“, „5“ и „8“, са референтните години за многогодишната статистика.
4. Периодичността и референтният момент (референтен период или референтна дата) за всяка подробна тема са посочени в приложението.
5. Първата референтна дата, за която трябва да се предоставят годишни статистически данни по темата „брой на населението към определени дати“, е 31 декември 2025 г. Първият референтен момент, за който трябва да се предоставят други статистически данни съгласно настоящия регламент, е 2026 г.
6. На Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 17 за изменение на приложението чрез актуализиране на периодичността и референтните моменти.

Член 7
Изисквания по отношение на допълнителните статистически данни

1. Държавите членки предоставят на Комисията (Евростат) допълнителни набори от данни и метаданни.
2. На Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове за допълване на настоящия регламент в съответствие с член 17, като определя наборите от данни и метаданните, които да бъдат предоставяни от държавите членки като допълнителни, когато събирането на допълнителни статистически данни се счита за необходимо с цел удовлетворяване на допълнителни статистически нужди съгласно настоящия регламент.
3. В тези делегирани актове се посочват:
 - а) подробните теми, които трябва да бъдат предоставяни в допълнителните набори от данни, и причините за такива допълнителни статистически нужди;
 - б) референтните моменти.
4. На Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове съгласно посоченото в параграф 2, като се започне от референтната 2027 г. и с минимален срок от две години между всяко допълнително събиране.

5. Комисията приема актове за изпълнение за определяне на техническите характеристики на допълнителните набори от данни и метаданните съгласно посоченото в параграф 2. В тези актове за изпълнение се посочват следните технически елементи, когато е целесъобразно:

- а) наименования на променливите, техническите им спецификации и разбивки;
- б) подробни спецификации на статистическите единици и метаданни;
- в) статистически класификации, които да се използват;
- г) срокове за предоставяне.

Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 18, параграф 2, не по-късно от дванадесет месеца преди началото на референтния момент.

Член 8

Набори от данни и метаданни, които се предоставят на Комисията

1. Държавите членки предоставят предварително проверени набори от данни и метаданни, като използват технически формат, определен от Комисията (Евростат). За предоставянето на наборите от данни и метаданните на Комисията (Евростат) се използва единната входна точка.
2. Когато държавите членки публикуват изисквани с настоящия регламент статистически данни на национално ниво преди сроковете за предоставяне, определени в съответствие с член 5, параграф 5 и член 7, параграф 5, те ги предоставят на Комисията (Евростат), както следва:
 - а) статистически данни с тримесечна и шестмесечна периодичност — най-късно до един работен ден след публикуването им на национално ниво;
 - б) статистически данни с годишна периодичност — най-късно до три работни дни след публикуването им на национално ниво;
 - в) статистически данни с многогодишна и десетгодишна периодичност — най-късно до седем работни дни след публикуването им на национално ниво.
3. Държавите членки предоставят на Комисията (Евростат):
 - а) ревизирани набори от данни и метаданни, ако е извършено ревизиране след първоначалното предоставяне на изискваните съгласно настоящия регламент набори от данни;
 - б) ревизирани набори от данни и метаданни за съответните динамични редове, ако е извършено ревизиране на набори от данни, които са били предоставени на Комисията (Евростат) преди началото на прилагане на настоящия регламент.

Ревизираните набори от данни и метаданни се предоставят в сроковете, посочени в параграф 2 от настоящия член, и се допълват от доклади за качеството в съответствие с член 12.

Член 9

Източници на данни и методи

1. Държавите членки и Комисията (Евростат) използват един от следните източници на данни или комбинация от тях, при условие че те позволяват изготвянето на статистически данни, които отговарят на определените в член 12 изисквания по отношение на качеството:
 - а) източници на административни данни;
 - б) статистически изследвания или други методи за събиране на статистически данни;
 - в) други източници, включително частни данни;
 - г) повторно използване на данни, получени в резултат на споделяне на данни между националните статистически органи и Комисията (Евростат) в рамките на Европейската статистическа система.
2. Държавите членки оценяват и наблюдават качеството на своите източници на данни, включително на административните записи и други подходящи използвани източници.
3. Държавите членки непрекъснато разработват новаторски източници и методи и ги използват за подобряване на съставяната съгласно настоящия регламент статистика, при условие че те позволяват изготвянето на статистически данни, които отговарят на определените в член 12 изисквания по отношение на качеството.
4. Съставяната съгласно настоящия регламент статистика се основава на статистически обосновани и добре документирани методи, като се вземат предвид международните препоръки и най-добрите практики, като например методите „признаци за присъствие“, „коефициент на престой“ и други научнообосновани методи за статистическа оценка, използвани за съставянето на съвкупността на населението с обичайно местопребиваване в държавите членки.
5. Когато това се изисква за целите на оценката на качеството на статистиката, държавите членки предоставят на Комисията (Евростат) резултатите от оценката на източниците на данни, документирането на методите и необходимите разяснения.

Член 10

Своевременен достъп и повторно използване на административни данни

1. Националните органи, отговарящи за източниците на административни данни, които са от значение за целите на настоящия регламент, разрешават повторното използване на тези данни във време и с честота, достатъчни за изготвяне и представяне на статистически данни в срок и в съответствие със специфичните изисквания по отношение на качеството съгласно настоящия регламент. Своевременният достъп до административните записи, както и оперативните условия за този достъп, се включват в споразуменията за сътрудничество, които се сключват между съответните национални органи и националните статистически органи.
2. За целите на настоящия регламент, на Комисията (Евростат) се разрешава при поискване своевременен достъп и повторно използване на съответните данни и метаданни от базите данни и системите за оперативна съвместимост, поддържани от органите и агенциите на Съюза, включително съгласно регламенти (ЕС) № 910/2014, (ЕС) 2018/1724 и статистическите данни, съхранявани в централното хранилище за докладване и статистика (ЦХДС), в съответствие с регламенти (ЕС) 2019/817 и (ЕС) 2019/818 и регламентите за установяване на системите, чиито статистически данни се съхраняват в ЦХДС. За тези цели Комисията (Евростат) продължава да си сътрудничи със съответните органи и агенции на Съюза с цел определяне на персонализираните статистически данни и метаданни, които се изискват, когато това е възможно съгласно правото на Съюза, за европейската статистика за населението и жилищния фонд, оперативните условия за тяхното предоставяне и необходимите съпътстващи физически и логически гаранции.

Член 11

Списъци на държави и територии

1. Когато наборите от данни включват информация по държави или територии, държавите членки използват специфични разбивки за целите на настоящия регламент и на Регламент (ЕО) № 862/2007.
2. Комисията приема актове за изпълнение за уточняване или актуализиране на списъците на държавите и териториалните единици, които се прилагат към разбивките на съставяните съгласно настоящия регламент статистически данни. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 18, параграф 2 от настоящия регламент. Списъците се определят в съответствие с критериите, посочени в Регламент (ЕО) № 1059/2003.
3. Актовете за изпълнение, с които се изменя повече от една трета от категориите за разбивка на държавите или териториите, се прилагат най-рано дванадесет месеца след влизането им в сила.

Член 12

Изисквания по отношение на качеството и докладване за качеството

1. Държавите членки предприемат необходимите мерки за осигуряване на качеството на предоставяните набори от данни и метаданни.
2. Държавите членки предприемат подходящи и ефективни мерки за:
 - а) прилагане на правилата, свързани с демографската основа в съответствие с определението в член 3 от настоящия регламент, по еднакъв начин и независимо от използваните източници на данни;
 - б) обхващане или оценка на труднодостъпни групи от населението;
 - в) контролиране на изчерпателността и точността на обхванатото население в съответствие с член 3 от настоящия регламент;
 - г) създаване на рамки, които са подходящи за целите на настоящия регламент и на член 12 от Регламент (ЕС) 2019/1700;
 - д) избягване на възможни рискове от недостатъчно или двойно отчитане, свързани със свободното движение на хора в Съюза, достъпа на лица до трансгранични услуги, свързани с основни демографски събития, и правата на лицата да извършват трансгранични покупки и да притежават и да използват жилищни имоти в целия Съюз;
 - е) намаляване на асиметриите на миграционните потоци;
 - ж) предоставяне на Комисията (Евростат) на всички данни, необходими за осигуряване на пълнотата на публикуваната европейска статистика.
3. Държавите членки предават на Комисията (Евростат) за първи път до 31 март 2027 г. и всяка следваща година, завършваща на „0“, „3“ или „7“, доклад за качеството, в който се описва качеството на предоставените статистически данни и статистическите процеси за предоставените през периода набори от данни, включително по-специално за използваните източници на данни и методи, прилагането на понятията и определенията и свързаните с тях възможни въздействия върху качеството на избраните източници на данни, ревизирането на данните и причините за него и неговото въздействие, методите за контрол на оповестяването на статистически данни, както и подробно описание на това как са изпълнени критериите за качество, посочени в параграф 2, и дали мерките, посочени в параграф 3, са били ефективни.
4. Комисията приема актове за изпълнение за установяване на практическите условия по отношение на докладите за качеството и тяхното съдържание. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 18, параграф 2.
5. Държавите членки уведомяват Комисията (Евростат) възможно най-скоро за всяка информация или промени от значение във връзка с изпълнението на настоящия регламент, които биха повлияли върху качеството на предоставяните статистически данни.

6. По искане на Комисията (Евростат) държавите членки предоставят необходимите допълнителни пояснения за оценяване на качеството на статистиката.

Член 13

Споделяне на данни

1. Между компетентните национални органи на различните държави членки, както и между тези компетентни национални органи и Комисията (Евростат), се извършва споделяне на данни изключително за целите на разработването и изготвянето на уредена с настоящия регламент европейска статистика и за подобряване на нейното качество.
2. За целите на сигурността на споделянето на данни в рамките на ЕСС, се въвеждат всички необходими гаранции по отношение на физическата и логическата защита на данните. Комисията (Евростат) създава сигурна инфраструктура за улесняване на споделянето на данни по параграф 1. Националните органи, компетентни в областта на статистиката съгласно настоящия регламент, могат да използват тази сигурна инфраструктура за споделяне на данни за целите, посочени в параграф 1.
3. Когато съответните данни са поверителни данни по смисъла на член 3, точка 7 от Регламент (ЕО) № 223/2009 или лични данни съгласно регламенти (ЕС) 2016/679 и (ЕС) 2018/1725, споделянето на тези данни се разрешава и може да се извършва на доброволен принцип, при условие че е:
 - а) въз основа на искане с обоснована необходимост от споделянето на данни за всеки отделен случай, по-специално по отношение на въпросите за качеството, които трябва да бъдат конкретно разгледани;
 - б) за предпочитане въз основа на технологии за подобряване на неприкосновеността на личния живот, които са специално разработени за прилагане на принципите на регламенти (ЕС) 2016/679 и (ЕС) 2018/1725, като се обръща специално внимание на ограничението на целите, свеждането на данните до минимум, ограничението на съхранението, целостта и поверителността;
 - в) без да се засягат разпоредбите на глава V от Регламент (ЕО) № 223/2009.
4. Комисията (Евростат) и държавите членки изпитват и оценяват чрез пилотни проучвания пригодността на съответните технологии за подобряване на неприкосновеността на личния живот за споделянето на данни.
5. Когато с пилотните проучвания по параграф 4 от настоящия член се установят ефективни и сигурни решения за споделяне на данни за целите, посочени в параграф 1, Комисията може да приеме актове за изпълнение за определяне на техническите спецификации за споделянето на данни и мерки за поверителност и сигурност на информацията. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 18, параграф 2.

Член 14

Пилотни проучвания и проучвания за осъществимост

1. Когато е необходимо и целесъобразно за целите на настоящия регламент, Комисията (Евростат) провежда пилотни проучвания и проучвания за осъществимост, които имат за цел:
 - а) оценка на наличността на източници на данни и тяхното качество, включително на публични и частни данни в държавите членки и на равнището на Съюза;
 - б) разработване и оценка на осъществимостта на въвеждането на нови теми, подробни теми, статистически единици, променливи и техни разбивки;
 - в) разработване на нови методологии и статистически техники за повишаване на качеството;
 - г) намаляване на асиметриите на миграционните потоци;
 - д) изпитване и оценка на пригодността на съответните технологии за подобряване на неприкосновеността на личния живот за сигурно споделяне на данни в рамките на ЕСС в съответствие с член 13, параграф 4.
2. Държавите членки могат да участват в проучванията, но заедно с Комисията (Евростат) гарантират представителността на проучванията на равнището на Съюза.
3. Резултатите от проучванията се оценяват от Комисията (Евростат) в сътрудничество с държавите членки. Комисията (Евростат) изготвя в сътрудничество с държавите членки доклади относно резултатите от проучванията.

Член 15

Финансиране

1. На националните статистически институти и на други национални органи, посочени в член 5, параграф 2 от Регламент (ЕО) № 223/2009, може да се предостави финансова помощ от общия бюджет на Съюза за:
 - а) разработването и прилагането на нови или усъвършенствани източници на данни, методологии, споделяне на данни, статистически единици, теми, подробни теми, променливи и техни разбивки;
 - б) участието на държавите членки в представителни пилотни проучвания и проучвания за осъществимост съгласно в член 14 от настоящия регламент.
2. Финансовият принос на Съюза не може да надвишава 90 % от допустимите разходи.

Член 16
Защита на финансовите интереси на Съюза

Когато трета държава участва във финансираните по настоящия регламент действия въз основа на решение, прието съгласно международно споразумение, или въз основа на друг правен инструмент, третата държава предоставя правата и достъпа, необходими на отговорния разпоредител с бюджетни кредити, Европейската служба за борба с измамите (OLAF), Сметната палата и Европейската прокуратура, за да упражняват в пълна степен съответните си правомощия. По отношение на OLAF тези права включват правото да се извършват разследвания, включително проверки и инспекции на място, в съответствие с предвиденото в Регламент (ЕС, Евратом) № 883/2013.

Член 17
Упражняване на делегирането

1. Правомощието да приема делегирани актове се предоставя на Комисията при спазване на предвидените в настоящия член условия.
2. Правомощието да приема делегирани актове, посочено в член 5, параграф 3, член 6, параграф 6 и член 7, параграф 2, се предоставя на Комисията за неопределен срок, считано от [Служба за публикации: да се въведе точната дата на влизане в сила на регламента].
3. Делегирането на правомощия, посочено в член 5, параграф 3, член 6, параграф 6 и член 7, параграф 2, може да бъде оттеглено по всяко време от Европейския парламент или от Съвета. С решението за оттегляне се прекратява посоченото в него делегиране на правомощия. Оттеглянето поражда действие в деня след публикуването на решението в *Официален вестник на Европейския съюз* или на по-късна дата, посочена в решението. То не засяга действителността на делегираните актове, които вече са в сила.
4. Преди приемането на делегиран акт Комисията се консултира с експерти, определени от всяка държава членка в съответствие с принципите, залегнали в Междуинституционалното споразумение от 13 април 2016 г. за по-добро законотворчество.
5. Веднага след като приеме делегиран акт, Комисията нотифицира акта едновременно на Европейския парламент и на Съвета.
6. Делегиран акт, приет съгласно член 5, параграф 3, член 6, параграф 6 и член 7, параграф 2 влиза в сила единствено ако нито Европейският парламент, нито Съветът са представили възражения в срок от два месеца след нотифицирането на акта на Европейския парламент и Съвета или ако преди изтичането на този срок и Европейският парламент, и Съветът са уведомили Комисията, че няма да представят възражения. Посоченият срок се удължава с два месеца по инициатива на Европейския парламент или на Съвета.

Член 18
Процедура на комитет

1. Комисията се подпомага от Комитета на Европейската статистическа система, създаден с член 7 от Регламент (ЕО) № 223/2009. Този комитет е комитет по смисъла на Регламент (ЕС) № 182/2011.
2. При позоваване на настоящия параграф се прилага член 5 от Регламент (ЕС) № 182/2011.

Член 19
Дерогации

1. Когато прилагането на настоящия регламент или на приетите в съответствие с него делегирани актове или актове за изпълнение изисква извършването на значителни адаптации в националната статистическа система на дадена държава членка, Комисията може да предостави чрез актове за изпълнение дерогации на държавата членка за максимален срок от две години.
2. При предоставянето на дерогации Комисията взема предвид съпоставимостта на статистическите данни на държавите членки и своевременното изчисляване на необходимите представителни и надеждни европейски агрегати. При предоставянето на дерогации Комисията гарантира също така, че изискванията, свързани със статистиката, метаданните и качеството, обхванати от настоящия регламент и обхванати преди това от Регламент (ЕС) № 1260/2013 или от член 3 от Регламент (ЕО) № 862/2007, продължават да се прилагат без прекъсване.
3. Държавата членка представя на Комисията надлежно обосновано искане за дерогация в срок от два месеца от датата на влизане в сила на съответния акт.
4. Комисията приема актовете за изпълнение, посочени в параграф 1 от настоящия член, в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 18, параграф 2.

Член 20
Изменения на Регламент (ЕО) № 862/2007

Регламент (ЕО) № 862/2007 се изменя, както следва:

- 1) Заглавието се заменя със следното: „Регламент (ЕО) № 862/2007 от 11 юли 2007 година относно европейската статистика за убежището и административните и съдебните процедури, свързани със законодателството в областта на имиграцията, и за отмяна на Регламент (ЕИО) № 311/76 на Съвета относно изготвяне на статистика за чуждестранните работници“.
- 2) В член 1 се заличават букви а) и б).
- 3) В член 2, параграф 1 се заличават букви а), б), в), е) и ж).

- 4) Член 3 се заличава.
- 5) Въмква се следният член 9в:

„Член 9в

Своевременен достъп и повторно използване на административни данни

1. Националните органи, отговарящи за източниците на административни данни, които са от значение за целите на настоящия регламент, разрешават повторното използване на тези данни във време и с честота, достатъчни за изготвяне и представяне на статистически данни в срок и в съответствие със специфичните изисквания по отношение на качеството съгласно настоящия регламент. Своевременният достъп до административните записи, както и оперативните условия за този достъп, се включват в споразуменията за сътрудничество, които се сключват между съответните национални органи и националните статистически органи.
 2. За целите на настоящия регламент, на Комисията (Евростат) се разрешава при поискване своевременен достъп и повторно използване на съответните данни и метаданни от базите данни и системите за оперативна съвместимост, поддържани от органите и агенциите на Съюза, включително съгласно регламенти (ЕС) № 910/2014, (ЕС) 2018/1724 и статистическите данни, съхранявани в централното хранилище за докладване и статистика (ЦХДС), в съответствие с регламенти (ЕС) 2019/817 и (ЕС) 2019/818 и регламентите за установяване на системите, чиито статистически данни се съхраняват в ЦХДС. За тези цели Комисията (Евростат) продължава да си сътрудничи със съответните органи и агенции на Съюза с цел определяне на персонализираните статистически данни и метаданни, които се изискват, когато това е възможно съгласно правото на Съюза, за европейската статистика за населението и жилищния фонд, оперативните условия за тяхното предоставяне и необходимите съпътстващи физически и логически гаранции.“.
- 6) Въмква се следният член 10а:

„Член 10а

Списъци на държави и територии

При съставянето на статистиката съгласно настоящия регламент се прилагат списъците на държавите и териториите, посочени в член 11 от [Служба за публикации: да се въведе точно позоваване на настоящия регламент], за да се осигури съпоставимост на специфичните за държавите и териториите подробни данни в европейската статистика. Държавите членки прилагат тези списъци за първи път при съставянето на статистиката съгласно настоящия регламент, като предаването на данни започва от референтната 2026 г.“.

Член 21
Отмяна

Регламенти (ЕО) № 763/2008 и (ЕС) № 1260/2013 се отменят, считано от 1 януари 2026 г., без да се засягат установените в тези правни актове задължения по отношение на референтните периоди, които попадат изцяло или частично преди тази дата.

Позоваванията на отменените регламенти се считат за позовавания на настоящия регламент.

Член 22
Влизане в сила и прилагане

Настоящият регламент влиза в сила на двадесетия ден след деня на публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Той се прилага от 1 януари 2026 г.

Настоящият регламент е задължителен в своята цялост и се прилага пряко във всички държави членки.

Съставено в Брюксел на [...] година.

За Европейския парламент
Председател

За Съвета
Председател

ЗАКОНОДАТЕЛНА ФИНАНСОВА ОБОСНОВКА

1. РАМКА НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО/ИНИЦИАТИВАТА

1.1. Наименование на предложението/инициативата

1.2. Съответни области на политиката

1.3. Предложението/инициативата е във връзка с:

1.4. Цели

1.4.1. Общи цели

1.4.2. Конкретни цели

1.4.3. Очаквани резултати и въздействие

1.4.4. Показатели за изпълнението

1.5. Мотиви за предложението/инициативата

1.5.1. Изисквания, които трябва да бъдат изпълнени в краткосрочна или дългосрочна перспектива, включително подробен график за изпълнението на инициативата

1.5.2. Добавена стойност от участието на Съюза (може да е в резултат от различни фактори, например ползи по отношение на координацията, правна сигурност, по-добра ефективност или взаимно допълване). За целите на тази точка „добавена стойност от участието на Съюза“ е стойността, която е резултат от намесата на ЕС и е допълнителна спрямо стойността, която би била създадена само от отделните държави членки.

1.5.3. Изводи от подобен опит в миналото

1.5.4. Съвместимост с многогодишната финансова рамка и евентуални полезни взаимодействия с други подходящи инструменти

1.5.5. Оценка на различните налични варианти за финансиране, включително възможностите за преразпределяне на средства

1.6. Продължителност и финансово отражение на предложението/инициативата

1.7. Планирани методи на управление

2. МЕРКИ ЗА УПРАВЛЕНИЕ

2.1. Правила за мониторинг и докладване

2.2. Системи за управление и контрол

2.2.1. Обосновка на предложените начини за управление, механизми за финансиране на изпълнението, начини за плащане и стратегия за контрол

2.2.2. Информацията относно установените рискове и системите за вътрешен контрол, създадени с цел намаляването им

2.2.3. Оценка и обосновка на разходната ефективност на проверките (съотношение „разходи за контрол ÷ стойност на съответните управлявани фондове“) и оценка на очакваната степен на риска от грешки (при плащане и при приключване)

2.3. Мерки за предотвратяване на измами и нередности

3. ОЧАКВАНО ФИНАНСОВО ОТРАЖЕНИЕ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО/ИНИЦИАТИВАТА

3.1. Съответни функции от многогодишната финансова рамка и разходни бюджетни редове

3.2. Очаквано финансово отражение на предложението върху бюджетните кредити

3.2.1. Обобщение на очакваното отражение върху бюджетните кредити за оперативни разходи

3.2.2. Очакван резултат, финансиран с бюджетни кредити за оперативни разходи

3.2.3. Обобщение на очакваното отражение върху бюджетните кредити за административни разходи

3.2.4. Съвместимост с настоящата многогодишна финансова рамка

3.2.5. Финансов принос от трети страни

3.3. Очаквано отражение върху приходите

ЗАКОНОДАТЕЛНА ФИНАНСОВА ОБОСНОВКА

1. РАМКА НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО/ИНИЦИАТИВАТА

1.1. Наименование на предложението/инициативата

Регламент на Европейския парламент и на Съвета относно европейската статистика за населението и жилищния фонд, за изменение на Регламент (ЕО) № 862/2007 и за отмяна на регламенти (ЕО) № 763/2008 и (ЕС) № 1260/2013

1.2. Съответни области на политиката

3403 — Изготвяне на статистическа информация

1.3. Предложението/инициативата е във връзка с:

ново действие

ново действие след пилотен проект/подготвително действие⁴⁶

продължаване на съществуващо действие

сливане или пренасочване на едно или няколко действия към друго/ново действие

1.4. Цели

1.4.1. Общи цели

Общата цел на настоящото предложение е да се отговори по-добре на нуждите на ползвателите и да се модернизира и повиши относимостта, хармонизирането и съгласуваността на европейската статистика за населението.

1.4.2. Конкретни цели

Общата цел е разделена на четири конкретни цели:

1) осигуряване на пълна, съгласувана и съпоставима европейска статистика за населението и жилищния фонд;

2) осигуряване на актуални и често предоставяни статистически данни, за да се отговори на нуждите на ползвателите;

3) предоставяне на статистически данни, които са достатъчно изчерпателни по отношение на съответните теми и достатъчно подробни по отношение на характеристиките и разбивките;

⁴⁶ Съгласно член 58, параграф 2, буква а) или б) от Финансовия регламент.

4) насърчаване на правна рамка и рамка за събиране на данни, които са достатъчно гъвкави, за да се адаптират наборите от данни към променящите се нужди на политиката и възможностите, възникващи от нови източници.

1.4.3. Очаквани резултати и въздействие

Да се посочи въздействието, което предложението/инициативата следва да окаже по отношение на бенефициерите/целевите групи.

Очакват се следните резултати:

— подобряване на хармонизирането и съпоставимостта на европейската статистика за населението и жилищния фонд благодарение на използването на единна база данни за населението и подобряването на статистическите инфраструктури;

— интегрирани статистически процеси и избягване на дублирания и съкращения;

— подобрени статистически резултати по отношение на статистическите променливи, разбивките и териториалните подробности в съответствие с настоящите и нововъзникващите политически и обществени нужди;

— по-актуални и по-често предоставяни статистически данни;

— гъвкавост на правната рамка по отношение на новите нужди от данни.

Предложението съответства на целите на програмата REFIT, свързани с опростяването, по-конкретно поради факта, че опростява три регламента в една-единствена регулаторна рамка. Предоставянето на възможност за споделяне на данни между предприятията и правителствата за целите на европейската статистика за населението не води до нови тежести за предприятията, което би било от значение съгласно принципа на отмяна на предишни тежести при въвеждане на нови.

1.4.4. Показатели за изпълнението

Да се посочат показателите за проследяване на напредъка и на постиженията.

Резултатите от новата правна рамка за европейската статистика за населението и жилищния фонд ще бъдат наблюдавани и оценявани спрямо конкретните цели.

По време на етапа на изпълнение на новата правна рамка Комисията (Евростат) ще продължи да организира редовни срещи на експертни групи с партньорските НСИ в ЕСС за обсъждане и изясняване на всички въпроси, които могат да възникнат, като продължение на дългогодишната история на добро и тясно сътрудничество между Евростат и нейните партньори в ЕСС по технически и статистически въпроси. Това включва старателна съвместна подготовка на ключови актове за изпълнение, уреждащи подробно новите изисквания по отношение на статистическите данни и метаданни, които ще бъдат от основен интерес както за ползвателите, така и за изготвящите

статистиката субекти. Планира се етапът на изпълнение да приключи с първа оценка, насочена към прилагането, функционирането и първоначалното въздействие на новата правна рамка. За да се получи достатъчно информация за резултатите, тази оценка е планирана в рамките на три до пет години след влизането в сила на новата правна рамка.

След преминаването към фазата на прилагане Комисията (Евростат) планира да оценява функционирането и въздействието на законодателството на всеки пет до седем години.

Списъкът на възможните ключови показатели за резултатите е представен в таблица 11 от доклада за оценката на въздействието (SWD(2023) 11).

Комисията (Евростат) изготвя общи европейски статистически насоки и определя изискванията по отношение на докладването за качеството, свързани с разработването, изготвянето и разпространението на статистиката. Докладите за качеството, които се изисква държавите членки да изготвят, трябва да включват конкретни проверки, свързани със събирането на данни. Това ще гарантира качеството на статистическите данни и метаданните.

1.5. Мотиви за предложението/инициативата

1.5.1. Изисквания, които трябва да бъдат изпълнени в краткосрочна или дългосрочна перспектива, включително подробен график за изпълнението на инициативата

Предложеният регламент има за цел да се създаде нова рамка за изготвяне на статистически данни за населението, демографията, включително миграцията, семействата, домакинствата и жилищния фонд по интегриран начин. Текущото събиране на данни в държавите членки ще бъде хармонизирано, рационализирано, ускорено и разширено, за да се отговори по-добре на нуждите на политиката. Планираните първи референтни моменти за събиране на данни съгласно новата рамка са през 2026 г.

За да се създаде и приложи тази нова рамка, както е планирано, новият регламент следва да бъде приет от Европейския парламент и Съвета през 2023 г., което ще позволи актовете за изпълнение относно първите събирания на данни също да бъдат приети до края на 2023 г., т.е. най-малко дванадесет месеца преди началото на първите референтни моменти.

Събирането на статистически данни и метаданни на годишна база и за периоди по-малки от една година ще започне през 2026 г., а първият референтен момент за подобно на преброяването събиране на данни на десетгодишни периоди съгласно новата рамка ще бъде през 2031 г.

И накрая, с предложението Комисията (Евростат) и държавите членки ще бъдат задължени да провеждат пилотни проучвания, когато това е необходимо и пропорционално, за по-нататъшно модернизиране на статистиката съгласно регламента (оценка на нови, включително частни източници на данни и статистически теми, разработване на нови методологии и техники,

включително технологии за подобряване на неприкосновеността на личния живот за сигурно споделяне на данни).

- 1.5.2. *Добавена стойност от участието на Съюза (може да е в резултат от различни фактори, например ползи по отношение на координацията, правна сигурност, по-добра ефективност или взаимно допълване). За целите на тази точка „добавена стойност от участието на Съюза“ е стойността, която е резултат от намесата на ЕС и е допълнителна спрямо стойността, която би била създадена само от отделните държави членки.*

Установените при оценката проблеми имат реален общеевропейски обхват, ясно свързан с пропуски в действащото законодателство на ЕС. Тези проблеми ще продължат да съществуват или ще се задълбочат, ако ЕС не предприеме допълнителни законодателни действия. Настоящото законодателство на ЕС вероятно ще продължи да става все по-неефективно и неефикасно за постигане на целите си, тъй като много държави членки продължават да се модернизират на национално ниво чрез създаване на статистически регистри на населението и използване на нови източници на данни. Относителността вероятно ще намалее още повече, тъй като се очаква статистическите данни на равнището на ЕС да се разминават още повече с нуждите на ползвателите по отношение на съдържанието, желаната честота или актуалността. Без законодателни действия от страна на ЕС националните подходи ще се разминават още повече, което ще доведе до по-малко съпоставими статистически данни, а това от своя страна рискува да застраши изготвянето на политики на равнището на ЕС.

Добавената стойност на пълните и съпоставими статистически данни за населението и демографията на равнището на ЕС се състои най-вече в значителния им принос към различни институционални нужди и области на политиката на ЕС, които са от голямо значение за много от политическите приоритети на Комисията (т.е. икономика в интерес на хората, утвърждаване на европейския ни начин на живот, нов тласък на европейската демокрация). Статистическите данни за населението и демографията са необходими и за изпълнението на различни институционални задачи и процедури на ЕС, предвидени в Договорите, като например тегловните коефициенти на националното население за определяне на квотата от 65 % от населението на ЕС за гласуване с квалифицирано мнозинство в Съвета (член 16 от ДЕС), дългосрочните икономически и бюджетни прогнози на ЕС в рамките на европейския семестър (член 121, параграф 6 от ДФЕС, подробно описан в Регламент (ЕС) № 1175/2011⁴⁷) и наблюдението на годишното демографско положение в ЕС (член 159 от ДФЕС).

Тези данни осигуряват информация за политиките на ЕС, които попадат в обхвата на споделените компетентности (напр. социалната политика); икономическото, социалното и териториалното сближаване; и пространството на свобода, сигурност и правосъдие) и допълващите компетентности (напр. здравеопазване, младежи, гражданска защита и административно

⁴⁷ Регламент (ЕС) № 1175/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 16 ноември 2011 г. за изменение на Регламент (ЕО) № 1466/97 на Съвета за засилване на надзора върху състоянието на бюджета и на надзора и координацията на икономическите политики (ОВ L 306, 23.11.2011 г., стр. 12).

сътрудничество). Статистиката за населението е в основата на други европейски статистики (изследвания чрез извадки, национални сметки) и се използва за изчисляване на показатели на глава от населението. И накрая, статистиката за населението и демографската статистика са предназначени да задоволяват нуждите на множество ползватели за вземане на решения на всички равнища в ЕС, както и за научни изследвания и информиране на широката общественост.

1.5.3. Изводи от подобен опит в миналото

Задължителното събиране на данни с определени общи правила е от ключово значение за осигуряване на пълнота и актуалност на статистиката за населението на равнището на ЕС; регулирането на доброволното събиране на данни с вече висока степен на пълнота може да доведе до значително повишаване на ефективността и ефикасността, тъй като може да се създаде значителна добавена стойност от ЕС при ограничени допълнителни разходи.

Доброволното събиране на данни е подходящ инструмент за пилотно изготвяне на нови теми или характеристики и за насърчаване на нарастващата възможност на националните статистически системи да предоставят такива нови данни. С течение на времето обаче те стават неефективни, тъй като поради периодичните разходи за изготвяне в крайна сметка не може да се генерира значителна добавена стойност от ЕС по отношение на пълнотата в държавите членки.

Свободните правни определения на статистическите теми водят до загуба на контрол върху хармонизирането на понятията, а оттам и върху съгласуваността и съпоставимостта с течение на времето. Примерът с демографската основа показва как една клауза за неизпълнение, първоначално въведена като изключение с ограничен обхват, се е превърнала в нов фактически стандарт.

Твърде строгата правна рамка не позволява да се запази относимостта с течение на времето. Тази интервенция губи значението си доста бързо до днес, като започва още по време на периода на нейното изпълнение, поради липсата на механизми за гъвкавост, чрез които да се адаптира събирането на данни към променящите се нужди или да се използват възможностите, породени от новите източници на данни, които стават достъпни.

1.5.4. Съвместимост с многогодишната финансова рамка и евентуални полезни взаимодействия с други подходящи инструменти

По отношение на настоящата многогодишна финансова рамка предложението е съвместимо с програмата „Единен пазар“, създадена с Регламент (ЕС) 2021/690⁴⁸.

⁴⁸ Регламент (ЕС) 2021/690 на Европейския парламент и на Съвета от 28 април 2021 г. за създаване на програма за вътрешния пазар, конкурентоспособността на предприятията, включително малките и средните предприятия, областта на растенията, животните, храните и фуражите, и европейската статистика (програма „Единен пазар“), и за отмяна на регламенти (ЕС) № 99/2013, (ЕС) № 1287/2013, (ЕС) № 254/2014 и (ЕС) № 652/2014 (текст от значение за ЕИП) (ОВ L 153, 3.5.2021 г., стр. 1).

По отношение на законодателството на ЕС в областта на статистиката предложението е съвместимо с Регламент (ЕО) № 223/2009 относно европейската статистика. Освен това предложението има за цел да се интегрира в Регламент (ЕС) 2019/1700 за създаване на обща рамка за европейските статистически данни за лицата и домакинствата, основани на индивидуални данни, събрани чрез извадки, като по този начин се завърши модернизиранието на европейската социална статистика.

1.5.5. Оценка на различните налични варианти за финансиране, включително възможностите за преразпределяне на средства

Нуждите от финансиране на предложението ще бъдат покрити от съответните решения за финансиране/годишни работни програми по програма „Единен пазар“ и последващата програма, включваща европейската статистика.

1.6. Продължителност и финансово отражение на предложението/инициативата

ограничен срок на действие

- в сила от [ДД/ММ]ГГГГ до [ДД/ММ]ГГГГ
- Финансово отражение от ГГГГ до ГГГГ за бюджетни кредити за поети задължения и от ГГГГ до ГГГГ за бюджетни кредити за плащания.

неограничен срок на действие

- Изпълнение с период на започване на дейност от 2022 г. до 2024 г.,
- последван от функциониране с пълен капацитет.

1.7. Планирани методи на управление⁴⁹

Пряко управление от Комисията

- от нейните служби, включително от нейния персонал в делегациите на Съюза
- от изпълнителните агенции

Споделено управление с държавите членки

Непряко управление чрез възлагане на задачи по изпълнението на бюджета на:

- трети държави или на органите, определени от тях;
- международни организации и техните агенции (да се уточни);
- ЕИБ и Европейския инвестиционен фонд;
- органите, посочени в членове 70 и 71 от Финансовия регламент;
- публичноправни органи;
- частноправни органи със задължение за обществена услуга, доколкото предоставят подходящи финансови гаранции;
- органи, уредени в частното право на държава членка, на които е възложено осъществяването на публично-частно партньорство и които предоставят подходящи финансови гаранции;

⁴⁹ Подробности във връзка с методите на управление и позоваванията на Финансовия регламент могат да бъдат намерени на уебсайта BudgWeb:
<https://myintracomm.ec.europa.eu/budgweb/EN/man/budgmanag/Pages/budgmanag.aspx>

- □ лица, на които е възложено изпълнението на специфични дейности в областта на ОВППС съгласно дял V от ДЕС и които са посочени в съответния основен акт.
- *Ако е посочен повече от един метод на управление, да се поясни в частта „Забележки“.*

Коментари

2. МЕРКИ ЗА УПРАВЛЕНИЕ

2.1. Правила за мониторинг и докладване

Да се посочат честотата и условията.

Предложението ще задължи държавите членки да представят доклади за качеството на всички събирани съгласно регламента данни и метаданни на всеки три години, считано от март 2027 г.

Освен това Комисията (Евростат) в сътрудничество с държавите членки трябва да изготвя доклади за резултатите от всички пилотни проучвания, проведени съгласно регламента.

2.2. Системи за управление и контрол

2.2.1. *Обосновка на предложените начини за управление, механизми за финансиране на изпълнението, начини за плащане и стратегия за контрол*

Тъй като избраният за предложението метод на управление е пряко управление от Комисията, основните присъщи рискове са тези, свързани с управлението на обществените поръчки и безвъзмездните средства.

Стратегията за контрол на Евростат е съсредоточена върху споразуменията за предоставяне на безвъзмездни средства и операциите по възлагане на обществени поръчки. Тя се основава на оценка на риска и следва принципите на икономичност, ефикасност и ефективност. Тя i) подпомага установяването и управлението на рисковете; ii) определя рамката за всички видове контролни дейности върху финансовите операции в рамките на Евростат; iii) подпомага откриването и запазването на приемливо ниво на открития процент грешки при последващите проверки на споразуменията за предоставяне на безвъзмездни средства; iv) повишава ефикасността и ефективността на проверките; и v) намалява административната тежест за бенефициерите и Евростат.

Що се отнася до обществените поръчки, превантивният контрол (предварителни проверки) включва оценка на риска от концентрация за операциите по обществени поръчки и последващи проверки на качеството.

Що се отнася до безвъзмездните средства, превантивният контрол (предварителни проверки) обхваща проверки за разкриване (последващи проверки), периодични оценки на еднократните общи суми, единичните разходи или фиксиранияте ставки и допълнителни проверки.

2.2.2. *Информация относно установените рискове и системите за вътрешен контрол, създадени с цел намаляването им*

Комисията (Евростат) е разработила стратегия за контрол. Съдържащите се в тази стратегия мерки и инструменти са напълно приложими към предоставянето на статистически данни съгласно предложения регламент. Видовете промени, въведени със стратегията, могат да намалят вероятността за

измами и да допринесат за тяхното предотвратяване. Те включват: намаляване на сложността, прилагане на ефективни по отношение на разходите процедури за мониторинг и извършване на основани на риска предварителни и последващи проверки. Стратегията включва също така мерки за повишаване на информираността и обучение в областта на предотвратяването на измами.

- 2.2.3. *Оценка и обосновка на разходната ефективност на проверките (съотношение „разходи за контрол ÷ стойност на съответните управлявани фондове“) и оценка на очакваната степен на риска от грешки (при плащане и при приключване)*

Комисията (Евростат) разполага със стратегия за контрол, която като цяло има за цел да ограничи риска от несъответствие до ниво под критерия за същественост от 2 % в съответствие с целите за вътрешен контрол и управление на риска, определени в нейната статистическа програма (програма „Единен пазар“ в настоящата МФР). 100 % от финансовите операции (и следователно 100 % от бюджета) ще бъдат предмет на задължителни предварителни проверки в съответствие с Финансовия регламент.

Освен това ще се извършват проверки на базата на задълбочен анализ на базовата документация въз основа на годишен анализ на риска. Те могат да обхванат 4—6 % от общия годишен бюджет, управляван от Евростат.

2.3. Мерки за предотвратяване на измами и нередности

Да се посочат съществуващите или планираните мерки за превенция и защита, например от стратегията за борба с измамите.

На 30 октомври 2013 г. Евростат прие първата си стратегия за борба с измамите за периода 2014—2017 г. в съответствие със стратегията на Комисията за борба с измамите от 24 юни 2011 г. (CAFS). Настоящата стратегия за борба с измамите обхваща периода 2021—2024 г.

В стратегията са определени три оперативни цели: i) укрепване на съществуващите мерки за борба с измамите; ii) по-добро интегриране на процедури за борба с измамите в оценката на риска и управлението на риска на Евростат и в одитите, планирането, докладването и мониторинга; и iii) засилване на капацитета и осведомеността на Евростат за борбата с измамите като част от културата на Комисията за борба с измамите.

Стратегията за борба с измамите е придружена от план за действие за борба с измамите. По време на периода на прилагането ѝ, изпълнението на стратегията за борба с измамите е обект на мониторинг два пъти годишно, като на ръководството се представят доклади.

Всички потенциални получатели на безвъзмездни средства са публични органи (национални статистически институти и други национални органи, както е определено в Регламент (ЕО) № 223/2009). В допълнение към това, безвъзмездните средства се отпускат без покани за представяне на предложения. Въведени са мерки за мониторинг на управлението на безвъзмездните средства. Те вземат предвид специфичните процедури за

предоставяне на безвъзмездни средства и включват предварителен и последващ анализ на управлението на безвъзмездните средства.

Използването на единични разходи и еднократни общи суми в съответствие с член 124, параграф 1 от Финансовия регламент значително намалява риска от грешки, свързани с управлението на безвъзмездните средства, и така опростява тяхното администриране.

3. ОЧАКВАНО ФИНАНСОВО ОТРАЖЕНИЕ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО/ИНИЦИАТИВАТА

3.1. Съответни функции от многогодишната финансова рамка и разходни бюджетни редове

- Съществуващи бюджетни редове

По реда на функциите от многогодишната финансова рамка и на бюджетните редове.

Функция от многогодишната финансова рамка	Бюджетен ред	Вид разход	Финансов принос			
	Номер	Многогод./едногод. ⁵⁰	от държави от ЕАСТ ⁵¹	от държави кандидатки ⁵²	от трети държави	по смисъла на член 21, параграф 2, буква б) от Финансовия регламент
	BGUE-BXXXX-03-020500-C1-ESTAT	Многого д.	ДА	НЕ	ДА	НЕ

- Поискани нови бюджетни редове

По реда на функциите от многогодишната финансова рамка и на бюджетните редове.

Функция от многогодишната финансова рамка	Бюджетен ред	Вид разход	Финансов принос			
	Номер	Многогод./едногод.	от държави от ЕАСТ	от държави кандидатки	от трети държави	по смисъла на член 21, параграф 2, буква б) от Финансовия регламент
	Няма		ДА/НЕ	ДА/НЕ	ДА/НЕ	ДА/НЕ

⁵⁰ Многогод. = многогодишни бюджетни кредити / Едногод. = едногодишни бюджетни кредити

⁵¹ ЕАСТ: Европейска асоциация за свободна търговия.

⁵² Държави кандидатки и ако е приложимо, потенциални кандидатки от Западните Балкани.

3.2. Очаквано финансово отражение на предложението върху бюджетните кредити

3.2.1. Обобщение на очакваното отражение върху бюджетните кредити за оперативни разходи

- Предложението/инициативата не налага използване на бюджетни кредити за оперативни разходи
- Предложението/инициативата налага използване на бюджетни кредити за оперативни разходи съгласно обяснението по-долу:

млн. евро (до 3-тия знак след десетичната запетая)

Функция от многогодишната финансоварамка	1	Единен пазар, научни изследвания и иновации
---	---	---

ГД: ESTAT			Година 2025	Година 2026	Година 2027	Следващи години	ОБЩО
• Бюджетни кредити за оперативни разходи							
Бюджетен ред ⁵³ 03 02 05	Поети задължения	(1a)	3,889	3,191	1,183	0,000	8,263
	Плащания	(2a)	1,296	2,360	2,754	1,853	8,263
Бюджетен ред	Поети задължения	(1б)					
	Плащания	(2б)					
Бюджетни кредити за административни разходи, финансирани от пакета за определени програми ⁵⁴							
Бюджетен ред		(3)					
ОБЩО бюджетни кредити	Поети задължения	=1a+1б+3	3,889	3,191	1,183	0,000	8,263

⁵³ Съгласно официалната бюджетна номенклатура.

⁵⁴ Техническа и/или административна помощ и разходи в подкрепа на изпълнението на програми и/или дейности на ЕС (предишни редове ВА), непреки научни изследвания, преки научни изследвания.

за ГД ESTAT	Плащания	=2a+2b +3	1,296	2,360	2,754	1,853	8,263

• ОБЩО бюджетни кредити за оперативни операции	Поети задължения	(4)	3,889	3,191	1,183	0,000	8,263
	Плащания	(5)	1,296	2,360	2,754	1,853	8,263
• ОБЩО бюджетни кредити за административни разходи, финансирани от пакета за определени програми		(6)					
ОБЩО бюджетни кредити за ФУНКЦИЯ <1> от многогодишната финансова рамка	Поети задължения	=4+ 6	3,889	3,191	1,183	0,000	8,263
	Плащания	=5+ 6	1,296	2,360	2,754	1,853	8,263

Ако предложението/инициативата има отражение върху повече от една оперативна функция, да се повтори частта по-горе:

• ОБЩО бюджетни кредити за оперативни разходи (всички оперативни функции)	Поети задължения	(4)					
	Плащания	(5)					
ОБЩО бюджетни кредити за административни разходи, финансирани от пакета за определени програми (всички оперативни функции)		(6)					
ОБЩО бюджетни кредити за ФУНКЦИИ 1—6 от многогодишната финансова рамка (Референтна стойност)	Поети задължения	=4+ 6	3,889	3,191	1,183	0,000	8,263
	Плащания	=5+ 6	1,296	2,360	2,754	1,853	8,263

Функция от многогодишната финансоварамка	7	„Административни разходи“
---	----------	---------------------------

Тази част следва да бъде попълнена, като се използва таблицата за бюджетни данни от административно естество, която най-напред се въвежда в [приложението към законодателната финансова обосновка](#) (приложение V към вътрешните правила), което се качва в DECIDE за провеждането на вътрешни консултации между службите.

млн. евро (до 3-тия знак след десетичната запетая)

		Година 2025	Година 2026	Година 2027	Следващи години	ОБЩО
ГД: ESTAT						
• Човешки ресурси		3,656	3,656	3,656	0,000	10,968
• Други административни разходи		0,100	0,100	0,100	0,000	0,300
ОБЩО ЗА ГД ESTAT		3,756	3,756	3,756	0,000	11,268

ОБЩО бюджетни кредити за ФУНКЦИЯ 7 от многогодишната финансова рамка	(Общо поети задължения = Общо плащания)	3,756	3,756	3,756	0,000	11,268
---	---	-------	-------	-------	-------	---------------

млн. евро (до 3-тия знак след десетичната запетая)

		Година 2025	Година 2026	Година 2027	Следващи години	ОБЩО
ОБЩО бюджетни кредити за ФУНКЦИИ 1—7 от многогодишната финансова рамка	Поети задължения	7,645	6,947	4,939	0,000	19,531
	Плащания	5,052	6,116	6,510	1,853	19,531

3.2.2. Очакван резултат, финансиран с бюджетни кредити за оперативни разходи

Бюджетни кредити за поети задължения, в млн. евро (до 3-тия знак след десетичната запетая)

Да се посочат целите и резултатите ↓			Година 2025		Година 2026		Година 2027		ОБЩО	
	Тип ⁵⁵	Среден разход	№	Разходи	№	Разходи	№	Разходи	Общ бр.	Общо разходи
РЕЗУЛТАТИ										
КОНКРЕТНА ЦЕЛ № 1 ⁵⁶			Осигуряване на пълна, съгласувана и съпоставима европейска статистика за населението и жилищния фонд							
— Статистика		0,542		0,713		0,713		0,201		1,627
— Инфраструктура за споделяне		0,235		0,700		0,002		0,002		0,704
Междинен сбор за конкретна цел № 1				1,413		0,715		0,203		2,331
КОНКРЕТНА ЦЕЛ № 2:			Осигуряване на актуални и често предоставяни статистически данни, за да се отговори на нуждите на ползвателите							
— Статистика		0,542		0,713		0,713		0,201		1,627
Междинен сбор за конкретна цел № 2				0,713		0,713		0,201		1,627
КОНКРЕТНА ЦЕЛ № 3:			Предоставяне на статистически данни, които са достатъчно изчерпателни по отношение на съответните теми и							

⁵⁵ Резултатите са продуктите и услугите, които ще бъдат доставени (напр. брой финансирани обмени на учащи се, дължина на построените пътища в километри и т.н.).

⁵⁶ Описана в точка 1.4.2. „Конкретни цели...“

			достатъчно подробни по отношение на характеристиките и разбивките							
— Статистика		0,638		0,809		0,809		0,297		1,915
Междинен сбор за конкретна цел № 3				0,809		0,809		0,297		1,915
КОНКРЕТНА ЦЕЛ № 4:			Насърчаване на правна рамка и рамка за събиране на данни, които са достатъчно гъвкави, за да се адаптират наборите от данни към променящите се нужди на политиката и възможностите, възникващи от нови източници							
— Пилотни проучвания		0,288		0,288		0,288		0,288		0,864
— Нови източници на данни, методология		0,509		0,665		0,665		0,196		1,526
Междинен сбор за конкретна цел № 4				0,953		0,953		0,483		2,389
ОБЩО				3,889		3,191		1,183		8,263

3.2.3. *Обобщение на очакваното отражение върху бюджетните кредити за административни разходи*

- Предложението/инициативата не налага използване на бюджетни кредити за административни разходи
- Предложението/инициативата налага използване на бюджетни кредити за административни разходи съгласно обяснението по-долу:

млн. евро (до 3-тия знак след десетичната запетая)

	Година 2025	Година 2026	Година 2027	ОБЩО
--	----------------	----------------	----------------	------

ФУНКЦИЯ 7 от многогодишната финансова рамка				
Човешки ресурси	3,656	3,656	3,656	10,968
Други административни разходи	0,100	0,100	0,100	0,300
Междинен сбор за ФУНКЦИЯ 7 от многогодишната финансова рамка	3,756	3,756	3,756	11,268

Извън ФУНКЦИЯ 7⁵⁷ от многогодишната финансова рамка				
Човешки ресурси				
Други административни разходи				
Междинен сбор извън ФУНКЦИЯ 7 от многогодишната финансова рамка				

ОБЩО	3,756	3,756	3,756	11,268
-------------	--------------	--------------	--------------	---------------

Бюджетните кредити, необходими за човешки ресурси и други административни разходи, ще бъдат покрити от бюджетни кредити на ГД, които вече са определени за управлението на действието и/или които са преразпределени в рамките на ГД, при необходимост заедно с допълнително отпуснати ресурси, които може да бъдат предоставени на управляващата ГД в рамките на годишната процедура за отпускане на средства и като се имат предвид бюджетните ограничения.

⁵⁷ Техническа и/или административна помощ и разходи в подкрепа на изпълнението на програми и/или дейности на ЕС (предишни редове ВА), непреки научни изследвания, преки научни изследвания.

3.2.3.1. Очаквани нужди от човешки ресурси

- Предложението/инициативата не налага използване на човешки ресурси
- Предложението/инициативата налага използване на човешки ресурси съгласно обяснението по-долу:

Оценката се посочва в еквиваленти на пълно работно време

	Година 2025	Година 2026	Година 2027
• Должности по щатното разписание (должностни лица и срочно наети служители)			
20 01 02 01 (Централа и представителства на Комисията)	20	20	20
20 01 02 03 (Делегации)			
01 01 01 01 (Непреки научни изследвания)			
01 01 01 11 (Преки научни изследвания)			
Други бюджетни редове (да се посочат)			
• Външен персонал (в еквивалент на пълно работно време: ЕПРВ)⁵⁸			
20 02 01 (ДНП, КНЕ, ПНА от общия финансов пакет)	6	6	6
20 02 03 (ДНП, МП, КНЕ, ПНА и МЕД в делегациите)			
XX 01 xx yy zz ⁵⁹	— в централата		
	— в делегациите		
01 01 01 02 (ДНП, КНЕ, ПНА — Непреки научни изследвания)			
01 01 01 12 (ДНП, КНЕ, ПНА — Преки научни изследвания)			
Други бюджетни редове (да се посочат)			
ОБЩО	26	26	26

03 е съответната област на политиката или бюджетен дял.

Нуждите от човешки ресурси ще бъдат покрити от персонала на ГД, на който вече е възложено управлението на дейността и/или който е преразпределен в рамките на ГД, при необходимост заедно с всички допълнителни отпуснати ресурси, които могат да бъдат предоставени на управляващата ГД в рамките на годишната процедура за отпускане на средства и като се имат предвид бюджетните ограничения.

Описание на задачите, които трябва да се изпълнят:

Должностни лица и срочно наети служители	<p>Методологическа работа за правилното прилагане на понятията, определенията и статистическите методи</p> <p>Работа по изготвяне на данни за получаване, обработка, валидиране и публикуване на данните и метаданните</p> <p>Анализ на данни, публикации и помощ за ползвателите</p> <p>Регулаторно сътрудничество в областта на статистиката</p> <p>Международно сътрудничество в областта на статистиката</p>
--	--

⁵⁸ ДНП = договорно нает персонал; МП = местен персонал; КНЕ = командирован национален експерт; ПНА = персонал, нает чрез агенции за временна заетост; МЕД = младши експерт в делегация.

⁵⁹ Подтаван за външния персонал, покрит с бюджетните кредити за оперативни разходи (предишни редове ВА).

Външен персонал

ИТ и други технически дейности, подпомагащи изготвянето и анализа на данни

3.2.4. Съвместимост с настоящата многогодишна финансова рамка

Предложението/инициативата:

- може да се финансира изцяло чрез преразпределяне на средства в рамките на съответната функция от многогодишната финансова рамка (МФР).

Да се обясни какво препрограмизиране е необходимо, като се посочат съответните бюджетни редове и суми. Да се представи таблица в Excel, ако е необходимо голямо препрограмизиране.

Финансовите нужди ще бъдат покрити от бюджетните кредити по програма „Единен пазар“, както е предвидено във финансовото програмиране на МФР за периода 2021—2027 г.

- налага да се използват неразпределеният марж под съответната функция от МФР и/или специалните инструменти, предвидени в Регламента за МФР.

Да се обясни какво е необходимо, като се посочат съответните функции, бюджетни редове и суми и инструментите, които се предлага да бъдат използвани.

- налага преразглеждане на МФР.

Да се обясни какво е необходимо, като се посочат съответните функции, бюджетни редове и суми.

3.2.5. Финансов принос от трети страни

Предложението/инициативата:

- не предвижда съфинансиране от трети страни
- предвижда съфинансиране от трети страни, което е изчислено по-долу:

Бюджетни кредити в млн. евро (до 3-тия знак след десетичната запетая)

	Година N ⁶⁰	Година N+1	Година N+2	Година N+3	Да се добавят толкова години, колкото е необходимо, за да се обхване продължителността на отражението (вж. точка 1.6)			Общо
Да се посочи съфинансиращият орган								
ОБЩО съфинансирани бюджетни кредити								

⁶⁰ Година N е годината, през която започва да се изпълнява предложението/инициативата. Да се замени буквата N с очакваната първа година от изпълнението (например: 2021). Същото за следващите години.

3.3. Очаквано отражение върху приходите

- Предложението/инициативата няма финансово отражение върху приходите.
- Предложението/инициативата има следното финансово отражение:
 - от собствени ресурси
 - върху други приходи
 - Да се посочи дали приходите са записани по разходни бюджетни редове

млн. евро (до 3-тия знак след десетичната запетая)

Приходен ред:	бюджетен	Налични бюджетни кредити за текущата финансова година	Отражение на предложението/инициативата ⁶¹					
			Година N	Година N+1	Година N+2	Година N+3	Да се добавят толкова години, колкото е необходимо, за да се обхване продължителността на отражението (вж. точка 1.6)	
Статия								

За целевите приходи да се посочат съответните разходни бюджетни редове.

Други забележки (например метод/формула за изчисляване на отражението върху приходите или друга информация).

⁶¹ Що се отнася до традиционните собствени ресурси (мита, налози върху захарта), посочените суми трябва да бъдат нетни, т.е. брутни суми, от които са приспаднати 20 % за разходи по събирането.